

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΝ

ΤΗΣ ΕΝ ΚΑΛΠΙΘΕΑ ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟΥ ΣΧΟΛΗΣ

A'

Περὶ τῆς ἰδρύσεως, τῆς ἔδρας καὶ τοῦ σκοποῦ αὐτῆς.

"Αρθρον 1.

Ίδρυεται δαπάναις τοῦ φιλογενοῦς Κεφαλλῆνος κ. Παναγῆ Α. Χαροκόπου ἐν Κολλιθέᾳ (Αθηνῶν), ὑπὸ τὴν ὑψηλὴν προστασίαν καὶ ἀνωτάτην ἐποπτείαν καὶ διοίκησιν τῆς Α. Β. Υ. τῆς Πριγκηπίσσης, Σοφίας, συζύγου τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου, Σχολὴ Οἰκοκυρικὴ καὶ Ἐπιγγελματικὴ τῶν θηλέων, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Χαροκόπειος Σχολή», (μετὰ) Διδασκαλείου πρὸς μόρφωσιν διδασκαλιστῶν τῆς οἰκοκυρικῆς, σκοποῦσα τὴν μεθοδικὴν μόρφωσιν τῶν γεανίδων πάσης κοινωνικῆς τάξεως εἰς τὰ ἔργα ἐκεῖνα, ἄτινα ἀπαρτίζουσι τὸν κύκλον τῆς γυναικείας ἐν τῷ οἴκῳ δράσεως, πρὸς ὅφελος τῆς ἴδιας οἰκογενείας; δὰ τῆς πρακτικῆς αὐτῶν καταρτίσεως εἰς τὰ τῆς καθόλου οἰκοκυρικῆς, ἔτι δὲ τὴν κατάρτησιν ὡρισμένης τάξεως γεανίδων, εἰς εἰδικοὺς κλάδους βιοποριστικοῦ ἐπαγγέλματος.

"Η Σχολὴ ἐγκαθιδρύεται ἐν τῷ ἐπὶ τούτῳ κτιρίῳ, μετὰ τῶν σχετικῶν αὐτοῦ παραρτημάτων, ὅπερ ἐσαεὶ διατίθεται πρὸς τοῦτο ὑπὸ τοῦ ἴδρυτοῦ.

"Αρθρον 2.

Τὴν ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ αὐτῆς ἡ Σχολὴ θέλει ἐπιδιώξει διὰ τῆς ὅσον ἔνεστι τελειωτέρας θεωρητικῆς καὶ πρακτικῆς διδασκαλίας τῶν ἐν τοῖς διαφόροις τμήμασιν αὐτῆς διδιπομένων μαθημάτων, καταρτισθέντων συμφώνως πρὸς τὸ ἐπικρατοῦν σύστημα καὶ τὸν δραγματισμὸν ὁμοίων τοιούτων Σχολῶν ἐν Ἑλβετίᾳ, Ἀγγλίᾳ καὶ Γερμανίᾳ, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τοὺς κρατοῦντας κοινωνικοὺς ὅρους ἐν Ἑλλάδι.

B'

Περὶ τῶν πόρων τῆς Σχολῆς.

“Αρθρον 3.

Πόροι πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ εἰσι:

✓ α') Ἡ προσφορὰ τοῦ Ἰδρυτοῦ κ. Παναγ. Α. Χαροκόπου ἐκ δραχμῶν τεσσαράκοντα χιλιάδων κατ' ἔτος.

β') Τὰ παρὰ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐξωτερικῶν μαθητριῶν εἰσπραττόμενα τροφεῖα κοὶ δίδακτρα.

γ') Αἱ τυχὸν δωρεαὶ καὶ συνδρομαὶ διμογενῶν.

δ') Αἱ τυχὸν ἐπιχρήσεις ἐκ μέρους τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν δήμων.

ε') Πᾶσα ἄλλη πρόσοδος, προερχομένη ἐξ ἐκποιήσεως ἐργοχείρων ραπτικῆς, κεντημάτων καὶ λοιπῶν καλλιτεχνικῶν ἔργων, κατεργαζομένων δι' ὑλικῶν τῆς Σχολῆς, ἐκ πραγγελιῶν ἐξωθεν, γλυκισμάτων καὶ λοιπῶν.

“Αρθρον 4.

Τὸ ἐκ τῆς ἐτησίας οἰκονομικῆς χρήσεως προκύψαν περίσσευμα, μετὰ τὴν ἀπότισιν πάσις τακτικῆς ἢ ἐκτάκτου δαπάνης, διατίθεται ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου πρὸς βελτίωσιν τοῦ καθιδρύματος

Γ

Διοίκησις τῆς Σχολῆς

“Αρθρον 5.

“Η Διοίκησις τῆς Σχολῆς ἀνατίθεται εἰς πενταμελὲς Διοικητικὸν Συμβούλιον καὶ εἰς ἔξιμελῆ κοσμητείαν κυριῶν, ἀμφοτέρων διαιτεլεύντων ὑπὸ τὴν ἀνωτάτην προεδρείαν τῆς Α. Β. Υ. τῆς Πριγκηπίσσης Σοφίας, διαδεχομένης ὑπὸ τῆς ‘Υψηλῆς Συζύγου τῆς Α. Β. Υ. τοῦ μέλλοντος διαδόχου τοῦ ‘Ελληνικοῦ Θρόνου.

α') Περὶ Διοικητικοῦ Συμβουλίου

“Αρθρον 6.

Τὸ Διοικητικόν Συμβούλιον ἀπαρτίζεται ἐκ τῶν ἕξῆς προσώπων:

α') Ἐνὸς τῶν μᾶλλον ἐπιλέκτων μελῶν ταῦ ‘Ελεγκτικοῦ

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟΣ ΑΝΩΤΑΤΗ ΣΧΟΛΗ
ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ**

Συνεδρίου, ἐκλεγομένου ὑπὸ τῆς Α. Β. Υ. τῆς Πριγκηπίσσης Σοφίας.

β') Τοῦ ἀντιπροέδρου τοῦ ‘Αρείου Πάγου.

✓ γ') Τοῦ ἐκάστοτε γεν. γραμματέως τοῦ ‘Υπουργείου τῶν ‘Εκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημ. Ἐκπαιδεύσεως.

δ') Ἐνὸς ἐκ τῶν καθηγητῶν τῆς Παιδαγωγικῆς, τῶν μεμαρτυρημένων εἰς τὰ ζητήματα τῆς γυναικείας ἐκπαιδεύσεως ἀσχολουμένων, τῇ ἐκλογῇ τοῦ Δ. Συμβουλίου.

✓ ε') Τοῦ αὐταδέλφου τοῦ Ἰδρυτοῦ κ. Σπ. Α. Χαροκόπου, δικαιουμένου νὰ ὑποδεικνύῃ τὸν διάδοχόν του..

“Αρθρον 7.

“Η Α. Β. Υ. ἡ Πριγκήπιτσα Σοφία κέκτηται τὸ ἀπόλυτον δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἀντιπροέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ, ὅστις, κωλυομένης τῆς προέδρου, ἀναπληροῖ ταύτην πρὸς διεξαγωγὴν τῶν ἀνατεθειμένων αὐτῷ καθηκόντων.

“Ο ταμίας καὶ ὁ γεν. γραμματεὺς τοῦ συμβουλίου, ἔμμισθοι ὅντες, ἐκλέγονται ὑπὸ αὐτοῦ τοῦ συμβουλίου, ὑπέχοντος ἀτομικὴν εὐθύνην ἐπὶ τῇ ἀκριβῇ ἐπιλογώσει τῶν καθηκόντων αὗτῶν καὶ ἰδίως τῆς χρηματικῆς διαχειρίσεως τοῦ ταμείου.

“Αρθρον 8.

“Η ἐν γένει ἐργασία τοῦ τε Δ. Συμβουλίου καὶ τῆς κοσμητείας ἔσεται ἀμισθος, δικαιουμένου τοῦ συμβουλίου νὰ προσλάβῃ ἐπίσης ἔμμισθον βοηθοὺς διὰ τὴν λοιπὴν ὑπηρεσίαν τῆς Σχολῆς, ὅσοι ἀπὸ κοινῆς συνεννοήσεως μεταξὺ τῶν μελῶν αὐτοῦ θεωρηθῶσιν ἀπολύτως ἀναγκαῖοι πρὸς διεξαγωγὴν τῆς σχετικῆς ὑπηρεσίας.

“Αρθρον 9.

“Η πρόεδρος, καὶ ταύτης κωλυομένης, ὁ ἀντιπροέδρος, οὐγκαλεῖ τὰς τακτικὰς καὶ ἐκτάκτους συνεδριάσεις, διευθύνει τὰς συζητήσεις, ὑπογράφει τὰ πρακτικὰ τῆς συνεδριάσεως, τὰ πρὸς πληρωμὴν ἐντάλματα καὶ λοιπὰ ἔγγραφα, ἐκτελῶν τὰς ἀποφάσεις τοῦ συμβουλίου, καὶ ἐποπτεύει ἐπὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐφαρμογῆς τοῦ Καταστατικοῦ.

“Αρθρον 10.

“Ο ταμίας φυλάττει τὴν χρηματικὴν καὶ πᾶσαν ἄλλην περιου-

σίαν τοῦ Καταστήματος, φροντίζει περὶ τῆς ἐγκαίρου εἰσπράξεως τῶν ἐν τῷ ἀρθρῷ 3 διαφόρων πόρων τῆς Σχολῆς, καὶ ἵδια τῶν διάδκτων καὶ τροφείων, διὰ διπλοτύπων ὑπὸ αὐτοῦ ὑπογεγραμμένων καὶ μονογεγραμμένων ὑπὸ τοῦ προέδρου, ὡς καὶ περὶ τῆς ἐγκαίρου ἀγορᾶς τῶν ἀπαιτούμενων τροφίμων καὶ λουτῶν χρειώδων, αἵτιναν παρὰ τοῦ Δ. Συμβουλίου τὴν πρότην πίστωσιν ἐπὶ τῇ βάσει ὑποβαλλομένης αὐτῷ καταστάσεως ἐν συνεννοήσει μετὰ τῆς οἰκονομίου τῆς Σχολῆς καὶ φυλάττει πρὸς ἔξελεγχον πάσας τὰς ἀποδείξεις τῶν γενομένων πληρωμῶν, τηρῶν τὰ ἀπαιτούμενα λογιστικὰ βιβλία καὶ ὑποβάλλων μηνιαίαν κατάστασιν ἐσόδων καὶ ἔξόδων τῷ Δ. Συμβουλίῳ.

”Αρθρον 11

”Ο γεν. γραμματεὺς φυλάττει τὸ ἀρχεῖον, τὴν σφραγίδα καὶ τὸ πρωτόκολλον τῆς Σχολῆς, διεξάγει τὴν σχετικὴν ἀλληλογραφίαν, ἐκτελεῖ καθήκοντα εἰςηγητοῦ τῶν ὑποθέσεων τῆς Σχολῆς εἰς τὸ Δ. Συμβουλίον, ἀνευ δικαιώματος ψήφου ἐν ταῖς συνεδρίαις αὐτοῦ, καὶ συνυπογράφει μετὰ τῆς προέδρου εἴτε τοῦ ἀντιπροέδρου πάντα τὰ ἔξερχόμενα ἔγγραφα καὶ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων, τηρῶν συγχρόνως καὶ τὴν βιβλιοθήκην τῆς Σχολῆς.

”Αρθρον 12.

Α συνεδριάσεις τοῦ συμβουλίου εἰσὶ τακτικαὶ καὶ ἔκτακτοι. Καὶ αἱ μὲν τακτικαὶ γίνονται κατὰ μῆνα ἐν τῇ ἐπὶ τούτῳ αἰθουσῇ τῆς Σχολῆς, αἱ δὲ ἔκτακτοι συγκαλοῦνται τῇ αἰτήσει τῆς προέδρου.. ”Η συνεδριάσις θεωρεῖται ἐν ἀπαρτίᾳ παρισταμένων τριῶν τούλαχιστον μελῶν. Αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατὰ πλειονοψηφίαν νικώσης, ἐν ίσοψηφίᾳ, τῆς ψήφου τῆς προέδρου

β') Καθήκοντα Διοικ. Συμβουλίου

”Αρθρον 13.

Τό Διοικητικόν Σύμβουλιον διέπει εἰδικῶς τὰ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τῆς Σχολῆς.

”Ἐπὶ τούτῳ δέ:

α') Διαχειρίζεται τὰ τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου αὐτῆς περιουσίας· β') καθοδίζει τὰ παρὰ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἔξωτερικῶν μαθητριῶν πλιδωνέμενα δίδακτρα καὶ τροφεῖα· γ') δέχεται τὰς ἐν τῷ ἀρθρῷ 3 προσφοράς καὶ ἐπιχορηγήσεις διαθέτων αὐτός σκοπίμως κατὰ τὴν ἐντολὴν τῶν δωρητῶν, καὶ συμφώνως πρὸς τὸν προσ-

ρισμὸν τῆς Σχολῆς· δ') δρίζει τὴν πρὸς ἀγορὰν τῶν τροφίμων καὶ τῶν ἄλλων χρειῶδῶν τῆς Σχολῆς πίστωσιν· ε') ἐπιβλέπει ἐπὶ τῆς αὐστηρᾶς ἐκτελέσεως τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τοῦ Καταστήματος, ἔξελέγχον τὰς γενομένας πληρωμὰς καὶ εἰσπράξεις· στ') τηρεῖ ἀριθμῆτη κατάλογον τῆς κινητῆς ἐν γένει περιουσίας τῆς Σχολῆς, μεριμνῶν περὶ τῆς σκοπίμου χρήσεως καὶ καλῆς αὐτῆς διατηρήσεως μετὰ τῶν κτιρίων τῆς Σχολῆς· ζ') συντάσσει εἰς τὸ τέλος ἐκάστου ἔτους, καὶ ἐν τός τοῦ μηνὸς Αὐγούστου, ἐκθεσιν τῆς ἐτησίας οἰκονομικῆς χρήσεως, ἥτις μετὰ τῆς σχετικῆς λογοδοσίας τῶν πεπραγμένων ὑποβάλλεται εἰς τὸ Υπουργείον τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, δημοσιευμένη διὰ μιᾶς εἵτε πλειόνων ἐφημερίδων· η') ἐκπροσωπεῖ διὰ τοῦ ἀντιπροέδρου τὴν Σχολὴν ἐνώπιον πάσης δικαστικῆς εἵτε ἄλλης ἀρχῆς.

γ') Περὶ Κοσμητείας

”Αρθρον 14.

Τὴν κοσμητείαν ἀπαρτίζουν ἐξ ἐκ τῶν μᾶλλον ἐπιλέκτων, καὶ ἐπὶ μεμαρτυρημένη οἰκοκυρικῇ μορφῶσει καὶ χρηστῇ διαγωγῇ διακεκριμένων δεσποινῶν τῶν Ἀθηνῶν, ἐκλεγομένων κατὰ τριετίαν ὑπὸ τῆς Α. Β. Υ. | τῆς Πριγκηπίσσης Σοφίας, θεωρουμένων ἐκλεξίμων καὶ τῶν ἀποχωρουσῶν κοσμητριῶν.

”Αρθρον 15.

Πρόεδρος τῆς κοσμητείας ἐστὶν ἡ Α. Β. Υ. ή Πριγκήπισσα Σοφία, κεκτημένη τὸ ἀπόλυτον δικαίωμα τοῦ διορισμοῦ τῆς ἀντιπροέδρου μεταξὺ τῶν μελῶν τῆς κοσμητείας.

Καθήκοντα τῆς Κοσμητείας

”Αρθρον 16.

”Η Κοσμητεία ἐπισκοπεῖ εἰδικῶς τὰ τῆς διδασκαλίας, ἀγωγῆς καὶ διαίτης ἐν γένει τῶν ἐν τῇ Σχολῇ διδασκομένων. ”Ἐπὶ τούτῳ δὲ διαιρεῖται εἰς δύο τμήματα, ἐκπαιδευτικὸν καὶ διοικητικόν.

Καὶ τὸ μέν ἐκπαιδευτικὸν καταχειρίζει μετὰ τῆς διευθυντρίας καὶ τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τὸ πρόγραμμα τῆς διδασκαλίας, ἐπιτηρεῖ τὴν ἀριθμογον καὶ ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν αὐτοῦ, παρακολουθεῖ τὰ μαθήματα, ἔξαρκιβώνει τὰς τιχὸν ἀτελείας, ὡς καὶ τάς ἐπιτελουμένας προόδους, καταχειρίζει τὰς ἐντυπώσεις αὐτῆς ἐν ἰδίῳ βιβλίῳ, καὶ εἰσηγεῖται εἰς τὴν διομέλειαν τῆς Κοσμητείας πᾶσαν

πρότασιν πρὸς προμήθειαν διδακτικῶν δογάνων, κρινομένων ἀπαραιτήτων κατὰ τὰς ἑκάστοτε ἀνάγκας, καὶ πᾶσαν πρὸς συμπλήρωσιν καὶ βελτίωσιν τῆς διδασκαλίας; ἐν γένει.

Τὸ δὲ Διοικητικὸν ἐπισκέπτεται ὅσον οἶλον τε συνεχῶς τὰ διάφορα τμῆματα τῆς Σχολῆς τῶν ἔξαρτημάτων αὐτῆς: ἡτοι μαγειρεῖα, πλυντήρια, λουτῆρας, δύψοφυλάκεια καὶ λοιπά, ἔξελέγχουσα τὴν ἐπικρατοῦσαν ἐν αὐτοῖς καθαριότητα καὶ τάξιν μετὰ τῆς εὐδοκίμου λειτουργίας τῆς διεξαγομένης ὑπηρεσίας, συνεργάζεται μετὰ τῆς οἰκονόμου διὰ τὴν σύνταξιν του δύφοιλογίου τῆς χειμερινῆς καὶ θερινῆς περιόδου, καθορίζει μετὰ τῆς διευθύνσεως τὰς θερινὰς καὶ χειμερινὰς στολὰς τῶν μαθητριῶν, ἐπὶ τῇ βάσει ἀπερίτου καὶ φιλοκάλου ἀπλότητος, συσκέπτεται μετὰ τῆς Διευθύνσεως περὶ τῶν παρατηρηθεισῶν ἐλλείψεων ὡς καὶ τῶν ἐπενεκτέων βελτιώσεων, ὑποβάλλοντα τῇ διοικείᾳ τὸ πόρισμα τῶν συνδιασκέψεων τούτων πρὸς λῆψιν τῶν ἀναγκαίων μέτρων.

Πρὸς τοῦτο ἀμφότερα τὰ τμῆματα συνέρχονται τακτικῶς ἐν τῇ Σχολῇ ἐν κοινῇ συνεδριάσει, δις τοῦ μηνὸς, εἴτε καὶ ἐκτάκτως δύσκακις ἢ χρεία τὸ καλέσσῃ.

Δ'

Διεύθυνσις τῆς Σχολῆς

“Αρθρον 17.

‘Η ἐσωτερικὴ διεύθυνσις τῆς Σχολῆς ἀνατίθεται εἰς μίαν διευθύντριαν καὶ μίαν ὑποδιευθύντριαν.

“Αρθρον 18.

‘Η διευθύντρια ἐκλέγεται ἀπὸ εὐθείας καὶ διορίζεται ὑπὸ τῆς Α. Β. Υ. τῆς Πριγκηπίσσης Σοφίας. Τοιαύτη δὲ δύναται νὰ εἰνε, κατὰ τὰς περιστάσεις, εἴτε ἡμεδαπή εἴτε ἔνεη (*).

(*) ‘Ως ἐκ τῆς ὑιαρχούσης ἐλλείψεως καλῶς κατηρισμένης τοιαύτης Ἐλληνίδος κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς λειτουργίας τῆς Σχολῆς διὰ τὴν θέσιν τῆς διευθύνσιας συνεπαγμένην σπουδοῖν καθήκοντα καὶ εὐθύνας, λόγῳ τῶν ἀπαιτούμενων γνώσεων κατῆς πειρίας, παρίσταται ἀνάγκη δύως οὐντι ποσοληφθῆ κατ’ ἐκλογὴν τῆς Α. Β. Υ. τῆς Πριγκηπίσσης Σοφίας ἐξ Ἐλβετίας, Γερμανίας εἰς Ἀγγλίας, προσλαμβανομένη διὰ συμβολαίου ἐπὶ ώισμένον χρονικὸν διάστημα. Ἐντὸς δὲ μιᾶς δικαιείας ἀπὸ τῆς ἔναρξεως τῆς Σχολῆς, καὶ πάντως οὐχὶ πρὸ τῆς παρελεύσεως μιᾶς τούλαχιστον πενταετίας, δύναται ἡ ἔνεη διευθύντρια τὰ ἀντικατασταθῆ, τῇ ἔγρισί της Α. Β. Υ. τῆς Πριγκηπίσσης Σοφίας, καὶ κατόπιν διαγωνισμοῦ, ὑπὸ Ἐλληνίδος τοιαύτης διειληφθεῖσαν πρὸς τὴν Σχολήν.

— 33 —

“Αρθρον 19.

‘Η ὑποδιευθύντρια, οὖσα Ἑλληνίς καὶ ὁρθόδοξος, ἐκλέγεται, κατόπιν διαγωνισμοῦ, ὑπὸ τῆς Α. Β. Υ. τῆς Πριγκηπίσσης Σοφίας, κεκτημένη δίπλωμα οἰκτακῆς οἰκονομίας ἔγνωσμένης οἰκοκυρικῆς καὶ ἐπαγγελματικῆς σχολῆς ἐν Εὐρώπῃ (**).

“Αρθρον 20

Πλὴν τῆς διευθύντριας καὶ ὑποδιευθύντριας ὑπάρχουσιν ἐν τῇ Σχολῇ καὶ διδασκάλισσαι ἐσωτερικαὶ ἐκτελοῦσαι καὶ χρέη ἐπιμελητριῶν, ὡς ἐπίσης καὶ διδασκάλισσαι ἐξωτερικαὶ καὶ διδισκαλοὶ ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῆς Σχολῆς.

Τὰ καθήκοντα τῆς τε διευθύντριας καὶ ὑποδιευθύντριας καὶ τῶν ἐσωτερικῶν διδασκαλισσῶν ἀναγράφονται ἐν τῷ οἰκείῳ κανονισμῷ τῆς Σχολῆς (**).

(**) ‘Ως ἐκ τῆς παντελοῦς παρ’ ἡμῖν ἐλλείψεως καταλήλου προσώπου δια τὴν θέσιν ὑποδιευθύντριας καὶ ἐσωτερικῶν διδασκαλισσῶν πρὸς διδασκαλίαν τῶν διαφόρων κλάδων τοῦ ἐπαγγελματικοῦ τμήματος κατὰ τὴν ἔναρξην τῆς λειτουργίας τῆς Σχολῆς ἐθεωρήθη ἐπ ναυκες ἵνα τὸ πρωταρικὸν τοῦτο καταριθμῇ τῇ ὑψηλῇ ὑφεστίδι καὶ ἐκλογῇ τῆς Α. Β. Υ. τῆς Πριγκηπίσσης Σοφίας ἐκ πτυχιούχων ἀπόφοιον Οἰκοκυρικῶν Σχολῶν ἐν Εὐρώπῃ, αἵτινες, πορίστον τοῦ χρόνου, θὰ δύναται νὰ ἀντικατασταθῶσι δι “Ἐλληνίδων ὑποτρόφων τῆς Χαροκοπείου Σχολῆς. Πρὸς τοῦτο δὲ διατίθεται ἐσαιεὶ ὑπὸ τοῦ φιλογενοῦς ἰδρυτοῦ τῆς Σχολῆς τὸ ποσὸν ἐξ χιλιάδων φράγκων κατ’ ἔτος, ὡς σταθερά ἐτησία ἐπιχορήγησις, πρὸς εἰδικὴν ὑποτρόφων τριῶν Ἐλληνίδων γειτίδων στελλομένων ἀνά διεταν εἰς τὰς μᾶλλον πεφυμένας ἐν Εὐρώπῃ Οἰκοκυρικάς Σχολάς πρὸς ἀπόκτησιν τοῦ ἀπαίτημαν διδασκαλικοῦ διπλώματος τῆς οἰκιακῆς οἰκονομίας εἰς τοὺς διαφόρους αὐτῆς κλάδους, δι’ οὗ θὰ ἀπέντων τὰ ἀπαίτουμα προσόντα πρὸς καταληψίην ἀναλόγου διδακτικῆς θέσεως εἰς ἐν τῇ Χαροκοπείῳ Σχολῇ κατὰ προτίμησην δόσακις ὑπάρχη γειτίδων διαθέσιμος, κατόπιν διαγωνισμοῦ εἰτε διοριζόμεναι ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως εἰς ἄλλας Σχολοὶ τοῦ Κράτους. ‘Εκ τῶν τριῶν δι’ ἄνον ὑποτρόφων αἱ δύο θὰ προέρχωνται δικαιωματικῶς ἐκ τῆς ίδιαιτέρας πατρίδος Κεφαλληγίας τοῦ ίδρυτοῦ. Αἱ υποτρόφοι αὖται, ἐκλεγόμεναι διὰ διαγωνισμοῦ, δέοντα νὰ ἔχωσι συμπεληφθεῖσαν τοῦ 18ον ἐτοῦ τῆς ἡλικίας, ἐφοδιασμένης ἀριστούχου ἐνδεικτικοῦ ἀποφοίησεως ἀντατέρων παρθεναγωγείων, εἰς ὃ ἐφοίτησαν, καὶ κάτοχοι στο χειριδῶν οἰκοκυρικῶν γνώσεων, ὡς ἐίσιης καὶ μιᾶς τούλαχιστον γλώσσης, Γιλλικῆς ἢ Γερμανικῆς, νὰ ὡσι δὲ ἡθικῶς διμερπτοὶ καὶ διάτικτοι ὑγιεῖς. Πρὸς τούτοις δέοντα νὰ ὡσιν ἐφοδιασμέναι καὶ μὲ τὸν χρειάσθη ἴματισμὸν εἰς ἀσπρόδρομους καὶ ἐνδύματα πρὸς ἐνδιάτησιν ἐν τῇ Σχολῇ διόπου πρόσκειται νὰ σταλῶσιν. ‘Ο ἐν λόγῳ διαγωνισμὸς, τόσῳ διὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν ἀντατέρων γειτίδων πρὸς ἀποστολὴν εἰς Εὐρώπην, ὃ καὶ διὰ τὴν καταληψίην διδακτικῆς θέσεως ἐν τῇ Χαροκοπείῳ Σχολῇ, θὰ διεξαγέναι ἐνώπιον Ἐπιτροπῆς ὑπὸ τὴν προσδρείαν τῆς Α.Β.Υ. τῆς Πριγκηπίσσης Σοφίας, ἀποτελουμένης ἐκ τῆς διευθύντριας καὶ ὑποδιευθύντριας τῆς Σχολῆς καὶ δύο μελῶν τῆς Κοινωνίας τῶν Κυριῶν. ‘Η δὲ ἐν τῇ Χαροκοπείῳ Σχολῇ διδασκαλία αὐτῶν δέσται ὑποχρεωτικὴ ἐπὶ δύο τούλαχιστον ἐτη.

E'

Tὰ τῆς διδασκαλίας ἐν τῇ Χαροκοπείῳ Σχολῇ.

"Αρθρον 21.

Ἡ Χαροκόπειος Σχολὴ περιλαμβάνει τὰ ἔξης τμήματα:

α') Τὸ Οἰκοκυρικὸν τμῆμα, εἰς τὸ δποῖον νεάνιδες καλῶν οἰκογενειῶν καταρτίζονται ώς καλαὶ μέλλουσαι οἰκοδέσποιγια.

β') Τὸ Ἐπαγγελματικὸν τμῆμα, εἰς τὸ δποῖον αἱ μαθήτριαι δύνανται νὰ καταρτισθῶσιν εἰς εἰδικὸν κλάδον βιοποριστικοῦ ἐπαγγέλματος.

γ') Τὸ Διδασκαλεῖον, ἐν φ καταρτίζονται διδασκάλισσαι τῶν πάντοδαπῶν κλάδων τῆς οἰκοκυρικῆς διά τε τὰ προηγούμενα τμήματα καὶ διὰ τὰ παρθεναγωγεία τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους δταν ποτέ, ώς ὄφείλει, τὸ μάθημα τῆς οἰκοκυρικῆς καταστῇ ἐν τούτοις ὑποχρεωτικόν.

Δι' εἰδικῶν προγραμμάτων τῆς Σχολῆς δρίζονται αἱ λεπτομέρειαι τῶν ἐν τοῖς ἀνωτέρω τμήμασι διδασκομένων θεωρητικῶν καὶ πρακτικῶν μαθημάτων.

"Αρθρον 22

Πλὴν τῶν ἀνωτέρω τμημάτων διδάσκονται ἐν τῇ Σχολῇ, καὶ διὰ σειρᾶς ἐσπεριῶν μαθημάτων καὶ διαλέξεων, στοιχεῖα μαγειρικῆς, ραπτικῆς, κοπτικῆς, οἰκιακῆς οἰκονομίας καὶ θεωρία τῆς διατροφῆς, εἰς νεάνιδας τῆς ἐργατικῆς τάξεως, δσαι, ώς ἐκ τῶν διαφόρων ἐργασιῶν, εἰσὶν ἀπησχολημέναι τὴν ἡμέραν. Δι' εἰδικοῦ προγράμματος δρίζονται τὰ διδακτέα μαθήματα.

ΣΤ

Περὶ μαθητριῶν

"Αρθρον 23.

Αἱ εἰς τὴν Σχολὴν εἰσαγόμεναι μαθήτριαι εἰσιν ἐσωτερικαὶ (σύστοι), ἡμισύστοι καὶ ἐξωτερικαί. Τὰ τοῦ ἀριθμοῦ, δρίου ἥλικιας καὶ ἐκπαιδεύσεως αὐτῶν ἐν τοῖς διαφόροις τμήμασι, μετὰ τῶν πληρωτέων διδάκτρων καὶ τροφείων, δρίζονται ἐν τῷ οἰκείῳ κανονισμῷ τῆς Σχολῆς.

"Αρθρον 24.

Ἐν ταῖς ἐσωτερικαῖς μαθητρίαις περιλαμβάνονται καὶ δύο ὑπό-

τροφοι τοῦ ἰδρυτοῦ, προσλαμβανόμεναι ἐκ τῆς γενετείρας αὐτοῦ πατρίδος, καὶ ὑποχρεούμενοι τοῦ ἰδρυμάτος εἰς τὴν διατροφὴν καὶ παίδευσιν αὐτῶν, ὑποβαλλομένων μόνον εἰς τὴν δαπάνην τῶν ἐνδυμάτων καὶ ἀσπρορρούχων.

Αἱ ὑπότροφοι αὐται, κεκτημέναι ἀρτίαν σωματικὴν διάπλασιν καὶ ὑγιᾶ κρᾶσιν, πιστοποιουμένην ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ τῆς Σχολῆς, ἐκλέγονται ἐκ τοῦ γενεαλογικοῦ κλάδου, ἀρρενος εἴτε θήλεος, τοῦ ἰδρυτοῦ, συν δεδμεναι ὅπωσδήποτε μετ' αὐτοῦ διὰ συγγενείς καὶ ἐκ τῶν μᾶλλον διακρινομένων ἐπὶ μαθήσει καὶ χρηστοθείᾳ τῇ ἐκλογῇ τοῦ δημάρχου "Ασσου, τοῦ ἐφημερίου τῆς ἐν τῷ χωρίῳ Πλαγιᾶ ἐκκλησίας Ζωοδόχου Πηγῆς, καὶ τοῦ ἐγγυτέρου μέλλους τῆς οἰκογενείας Χαροκόπου.

"Αρθρον 25

Ἐν ἐλλείψει νεανίδων τοῦ κλάδου τοῦ ἰδρυτοῦ. προσλαμβάνονται ώς ὑπότροφοι τῆς Σχολῆς δύο τοιαῦται ἐκ τοῦ δήμου "Ασσου (Κεφαλληνίας), ἐκλεγόμεναι ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω δρούς.

"Αρθρον 26.

Μετὰ τὴν ἐκ τῆς Σχολῆς ἀποφοίτησιν, αἱ βουλόμεναι ώς ἄνω ὑπότροφοι νὰ ἐπιδοθῶσιν εἰς βιοποριστικὸν ἐπάγγελμα οἰκοκυρικῆς διδασκαλίας, τελειοποιοῦνται ἐν τῷ οἰκείῳ τμήματι τῆς Σχολῆς καὶ ὄφείλουσι νὰ διδάσκωσιν ἐπὶ ὧδισμένῳ μισθῷ, ἐφ' ὅσι μαθητεύσιν ἐν τῇ Σχολῇ ἔτη, ἐπανερχόμεναι εἰς τὴν ἰδιαιτέραν αὐτῶν πατρίδα.

Z'

Περὶ ἐξετάσεων

"Αρθρον 27.

Αἱ ἐξετάσεις τῶν μαθητριῶν, ἐσωτερικῶν καὶ ἐξωτερικῶν, διενεργοῦνται κατὰ τὰς ἀρχὰς Ἰονίους ἐνώπιον τοῦ Διοικητικοῦ Συμβούλιου, τῆς κοσμητείας, τοῦ διδάκτρικοῦ προσωπικοῦ τῆς Σχολῆς καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας "Εκπαιδεύσεως, εἴτε τοῦ ἀντιπροσώπου αὐτοῦ.

H'

Περὶ διπλωμάτων

"Αρθρον 28.

Ἐδικὰ πτυχία χορηγοῦνται εἰς τὰς ἀποφοίτους τῆς Σχολῆς μετὰ

τὴν συμπλήρωσιν τῆς φοιτήσεώς των καὶ τὰς ἐπιτυχεῖς αὐτῶν ἔξετάσεις. Οἱ τύποι τῶν πτυχίων ἑκάστου τμήματος κανονίζεται ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τῆς κοσμητείας καὶ φέρονται τὴν ὑπογραφὴν τῆς ἀντιπροσόδου, τῆς κοσμητείας καὶ τῆς διευθυντρίας.

Θ'

Περὶ τάξεως ἐν γένει καὶ ὑπηρεσίας τῆς Σχολῆς

α') Περὶ οἰκονόμου, ἴματιοφύλακος καὶ ὑπηρετῶν.

"Αρθρον 29.

Ἡ οἰκονόμος, χρῆσονσα τῶν ἀπαιτουμένων γνώσεων καὶ πείρων πρὸς εὐδόκιμον ἐκπλήρωσιν τῶν ποικίλων αὐτῆς καθηκόντων ἔκλεγεται ὑπὸ τῆς Α. Β. Υ. τῆς Πριγκιπίσσης Σοφίας, προσκαλούμένη ἐν ἀνάγκῃ ἐξ Ἐλβετίας. Πλὴν τῆς οἰκονόμου ὑπάρχει ἐν τῇ Σχολῇ καὶ μία ἴματιοφύλακη. Τὰ τῶν καθηκόντων τῆς τε οἰκονόμου καὶ τῆς ἴματιοφύλακος ἀναγράφονται ἐν τῷ οἰκείῳ κανονισμῷ τῆς Σχολῆς.

"Αρθρον 30.

Τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικόν, διοριζόμενον ὑπὸ τῆς κοσμητείας, τῇ ἐγκρίσει τῆς Α. Β. Υ. τῆς Πριγκιπίσσης Σοφίας, ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῆς Σχολῆς, ἀνάγεται εἰς τὴν κατωτέραν ἐργασίαν τοῦ μαγειρέου καὶ πλυντηρίου, διατελοῦν ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγὰς τῆς οἰκονόμου.

β') Περὶ Ιατροῦ καὶ νοσοκόμου.

"Αρθρον 31.

Ἡ Σχολὴ κέκτηται ἐν Ἰδίῳ αὐτῆς παραρτήματι θεραπευτήριον πρὸς νοσηλείαν τῶν ἀσθενῶν, πλὴν τῶν ὑπὸ μολυσματικῶν νόσων προσοβεβλημένων, δι' ἃς λαμβάνεται Ἰδιαιτέρα φροντίς τῇ συννεοήσει τῆς διευθυντρίας μετὰ τῶν γονέων ἢ κηδεμόνων.

"Αρθρον 32.

Τὸ θεραπευτήριον διευθύνεται ὑπὸ Ἰδιαιτέρου ἐμμίσθου Ιατροῦ, ὅστις ἐπισκέπτεται καθ' ἑκάστην τὴν Σχολὴν τακτικῶς ἢ ἐκτάκτως ὀσάκις δεήσῃ.

"Αρθρον 33.

Ὑπὸ τὰς ἀμέσους διαταγὰς τοῦ Ιατροῦ ὑπάγεται ἡ νοσοκόμος,

ἥτις, νοσηλεύουσα νοὺς ἀσθενεῖς, ὁφείλει νὰ ἐκτελῇ πιστῶς καὶ ἀνελλιπῶς τὰς ὁδηγίας τοῦ Ιατροῦ.

I'

Περὶ εὐεργετῶν καὶ δωρητῶν.

"Αρθρον 34.

Οἱ προσφέροντες δωρεὰν ἄνω τῶν δέκα χιλιάδων δραχμῶν ἀναγράφονται μεγάλοι εὐεργέται τῆς Σχολῆς,

Οἱ ἀπὸ 5—10.000 εὐεργέται καὶ οἱ προσφέροντες ἀπὸ 1000—500 ἀναγράφονται δωρηταί.

Αἱ δωρεαὶ προστίθενται εἰς τοὺς πορούς τῆς Σχολῆς, ἐκτὸς ἐὰν εἰδικώτερον δρᾶται ὁ σκοπὸς αὐτῶν ὑπὸ τῶν δωρητῶν, ὅστις δῆμος δέον νὰ είνει σύμφωνος πρὸς τὸν προορισμὸν τῆς Σχολῆς.

IA'

Περὶ μεταβολῆς τοῦ Καταστατικοῦ

Τὰ θεμελιώδη ἀρθρα 1-7, 13, 15, 18, 21, 24, 25, οὐδαμῶς οὐδέποτε ἐπιτρέπεται νὰ μεταβληθῶσι, τὰ δὲ λοιπὰ δύνανται, προϊόντος τοῦ χρόνου, νὰ μεταβληθῶσι τῇ προτάσει κατὰ πλειονψηφίαν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τῆς κοσμητείας ἐν κοινῇ συνεδριάσει συνερχομένων, καὶ τῇ ἐγκρίσει τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως Ὅπουργοῦ εἰς δν ὑποβάλλεται σχετικὴ αἰτιολογικὴ ἕκθεσις. Ἐν πάσῃ δημοσίᾳ περιπτώσει δέον γὰ τηρηθῆ ἀπαρεγκλίτως ὁ ἀρχικὸς χαρακτήρας καὶ ὁ σκοπὸς τῆς Σχολῆς βελτιουμένης τῆς δργανώσεως αὐτῆς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐπιτελουμένων προόδων ἐν ἄλλαις τοιωτούς εἴδους Σχολαῖς ἐν Εὐρώπῃ.

Εἰς βεβαίωσιν τῆς ἀκριβείας τοῦ ἐν τῇ ἀπὸ 20 Απριλίου 1910 ἀναφερομένου ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου εὐεργέτου καὶ διαθέτου Παναγῆ Α. Χαροκόπου συνταχθέντος καταστατικοῦ τῆς ἐν Καλλιθέᾳ «Χαροκοπείου Οἰκοκυρικῆς καὶ Ἐπαγγελματικῆς Σχολῆς» τῶν κορασίων.

Ο ἐκ διαθήκης κληρονόμος καὶ ἐκτελεστής τῆς διαθήκης τοῦ ἀειμνήστου Παναγῆ Α. Χαροκόπου

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Ιουλίου 1912.

Σ· Α. Χαροκόπος

Γίνεται μνεία ὅτι ἡ ἐν τῷ ἀρθρῷ 3 τοῦ ἀνωτέρῳ καταστατι-

κοῦ ἀναφερομένη προσφορὰ καὶ προικοδότησις τῆς Σχολῆς ὑπὸ τοῦ ἰδρυτοῦ ἀειμνήστου Παναγῆ Α. Χαροκόπου, ἐκ δραχμῶν 40.000 ηὗξήθη διὰ τῆς ἀπὸ 20 Ἀπριλίου 1910 διαθήκης του εἰς δραχμὰς 56.000 ἥτοι δραχμὰς 14.000 εἰχεν ἔξασφαλίσει διὸ ἐτησίου εἰσοδήματος τοῦ πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν Δημόσιον παραχωρηθέντος ἀπὸ 14 Ἀπριλίου 1907 ἰδιοκτήτου χωρίου του (τσιφλικίου) Καλογριανῶν, τὸ δὲ ὑπόλοιπον ἐκ δραχμῶν 42.000 ὥρισεν δπως κατατεθῇ ἐπ' ὄνόματι τοῦ ἰδρύματος ὑπὸ τοῦ γενικοῦ κληρονόμου Σπ. Α. Χαροκόπου εἰς διηνεκῆ κατάθεσιν παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τράπέζῃ τῆς Ἑλλάδος.

Συνεπῶς τὸ ὅλον τῆς προικοδοτήσεως ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 56.000 ἐτησίως

*Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Ιουλίου 1912

*Ο Κληρονόμος καὶ ἔκτελεστής

Σ. Α. Χαροκόπος

Πιστὸν ἀντίγραφον τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως κατατεθεῖμένου ἐντύπου ὑπὸ τοῦ ἔκτελεστοῦ τῆς διαθήκης Π. Α. Χαροκόπου κ. Σ. Α. Χαροκόπου.

*Ἐθεωρήθη

*Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Ιουνίου 1914.

*Ο ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας

*Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργός

I. Δ. ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΣ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΕΝ ΚΑΛΛΙΘΕΑ (ΑΘΗΝΩΝ) ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟΥ ΣΧΟΛΗΣ

A.

*Ἀρθρον 1.

Τὸ Σχολικὸν ἔτος τῆς Χαροκοπείου Σχολῆς διαρκεῖ 9 μῆνας, ἀπὸ 15 Σεπτεμβρίου μέχρι 15 Ιουνίου.

*Ἀρθρον 2.

Αἱ διακοπαὶ τῶν Χριστογέννων τοῦ Πάσχα κλπ. γίνονται συμφώνως πρὸς τὰ λοιπὰ σχολεῖα τοῦ Κράτους. Ἐκάστην Πέμπτην μετὰ μεσημβρίαν γίνεται διακοπὴ τῶν μαθημάτων.

*Ἀρθρον 3.

Ἡ διεύθυνσις τῆς Σχολῆς ἀνατίθεται εἰς μίαν διευθύντριαν, ἀναπληρουμένην ἐν ἀπούσιᾳ αὐτῆς εἴτε ἀσθενείᾳ, ὑπὸ τῆς ὑποδιευθυντρίας, ἀμφότεραι δὲ διαμένουσιν ἐν τῇ Σχολῇ.

*Ἀρθρον 4.

Ἐκαστὸν τμῆμα τῆς Σχολῆς διευθύνεται ὑπὸ εἰδικῆς διδασκαλίσσης, διαμενούσης ἐπίσης ἐν τῇ Σχολῇ, ἢτις διδάσκει συγχρόνως.

Καθήκοντα Διευθυντρέας

*Ἀρθρον 5.

Ἡ διευθύντρια ἐποιεῖται τὴν ἐσωτερικὴν ἐν γένει τάξιν καὶ εὐρυθμίαν τοῦ τε καταστήματος καὶ τῶν μαθητριῶν, ἔξασκει γενικὴν ἐπίβλεψιν ἐφ' ὅλου τοῦ προσωπικοῦ τῆς Σχολῆς καὶ ἐπιβλέπει πρὸς τὴν πιστὸν ἔκτελεσιν τοῦ προγράμματος, ὑπέχονσα εὐθύνην διὰ πᾶσαν αὐτοῦ παράβασιν, ἢν ὁφείλει νὰ καθιστᾷ ἀμέσως γνωστὴν εἰς τὴν Κοσμητείαν. Πρὸς τοῦτο :

α') Ἐπισκέπτεται τακτικῶς τὰς τάξεις ἐν ὥρᾳ τῶν παραδόσεων.

β') Ὑποβάλλει εἰς τὴν Κοσμητείαν τὸ συντασσόμενον ἐτήσιον πρόγραμμα τῶν μαθημάτων ἐν συνεννοήσει μετὰ τῆς ὑποδιευθυντρίας καὶ τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ.

γ') Διαιρεῖ τὰς μαθητρίας ἐκάστου τμήματος καθ' ὅμαδας τῇ βοηθείᾳ τῶν οἰκείων διδασκαλισῶν, ἐπιβλέπουσα διὰ τὴν ἀκριβῆ ἔκτελεσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν, καὶ ἐπιβάλλουσα ταῖς ἀθετούσαις ταῦτα ἀναλόνους ποινάς, μέχρι τοιῶν ἡμερῶν ἀποβολῆς, κατ'

άνωτατον ὅρον, ἐκ τῶν μαθημάτων καὶ εἰς βαρυτέρας περιπτώσεις ἀνσφερομένας εἰς Κοσμητείαν, ἥτις ἀποφασίζει.

δ') Ἐποπτεύει τὴν ἀκριβῆ ἔκτελεσιν τοῦ ὑπὸ τῆς Κοσμητείας συντασσομένου ἑβδομαδιάν ὁψολογίου.

ε') Φροντίζει περὶ τῆς προσωρινῆς ἀντικαταστάσεως τῶν ἀσθενούσων διδασκαλισῶν.

ζ') συγκρατεῖ τὰς σχέσεις μεταξὺ γονέων ἢ κηδεμόνων.

η') Εχει τὴν γενικὴν ἐποπτείαν ἐπὶ τῶν διαφόρων τμημάτων τῆς Σχολῆς καὶ ἰδίᾳ τοῦ οἰκουμενικοῦ, διδάσκουσα συγχρόνως τὰ ἀνατιθέμενα αὐτῇ διὰ τοῦ προγράμματος μαθήματα, καὶ

η') Συντάσσει μετὰ τὸ πέρας τῶν ἔξετάσεων ἔκθεσιν περὶ τῆς γενομένης διδασκαλίας, τῇ; περιόδου καὶ τῆς ἐν γένει καταστάσεως τῶν διαφόρων τμημάτων τῆς Σχολῆς, ἣν ὑποβάλλει εἰς τὴν Κοσμητείαν, προτείνουσα συγχρόνως ὅσας βελτιώσεις ἢ μεταβολὰς θεωρήσῃ ἀνογκαίας.

Καθήκοντα Ὑποδιευθυντρίας.

“Αρθρον 6.

“Η ὑποδιευθύντρια ἀντιπροσωπεύει τὴν διευθύντριαν, ἀποῦσαν ἡ κωλυομένην, ἔχει τὴν ἐποπτείαν τῶν σχολικῶν τάξεων καὶ εἰδικῶς τοῦ ἐπαγγελιατικοῦ τμήματος καὶ τοῦ τῶν ὑπηρετοῦν, ὑποβάλλουσα τὰς παρατηρήσεις τῆς καὶ σημειώσεις εἰς τὴν διευθύντριαν, ἐπιβλέπει πρὸς ἀκριβῆ ἔκτελεσιν τῶν καθηκόντων τῶν ἐπιμελητριῶν, τῆς οἰκονόμου, τῆς νοσοκόμου καὶ τῆς ἱμπτιοφύλακος-τηρεῖ μητρῷον τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ, καὶ συνοδεύει ἐναλλάξ μετὰ τῶν ἐπιμελητριῶν τὰς μαθητρίας, τῇ βοηθείᾳ τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τοῦ οἰκείου τμήματος, εἰς δὲ πρόσκειται νὰ ἐγγραφῇ, τηροῦσα τακτικὸν μαθητολόγιον, οὕτινος ἀντίγραφον ὑποβάλλεται διὰ τῆς Κοσμητείας εἰς τὸ Δ. Συμβούλιον, ὡς ἐπίσης καὶ καταλόγους τῆς βαθμολογίας, καὶ διδάσκει τὰ ἀνατιθέμενα αὐτῇ διὰ τοῦ προγράμματος τῆς Σχολῆς μαθήματα.

Καθήκοντα ἐσωτερικῶν διδασκαλισσῶν.

“Αρθρον 7.

Αἱ ἐσωτερικαὶ διδασκαλίσσαι ὑποχρεοῦνται νὰ διδάσκωσι καθ' ἔκαστην, καὶ κατὰ τὰς κανονισθείσας διὰ τοῦ προγράμματος τῆς Σχολῆς ὡρας, τὰ ἀνατιθέμενα αὐταῖς μαθήματα, ἔξασκουσαι συγχρόνως καὶ χρέη ἐπιμελητριῶν. Πρὸς τοῦτο δέ, πλὴν τῶν ὡρῶν

τῆς διδασκαλίας, τὰς λοιπὰς ἃς διαθέτουσιν ἐλευθέρας ἐντὸς τῆς Σχολῆς, δαπανῶσιν ὡς ἔξης:

α') Ἐπιβλέπουσιν ἐπὶ τῶν σπουδαστηρίων, παρευρισκόμεναι κατὰ τὰς ὡρας τῶν ἐν αὐτοῖς ἴδιαιτέρων μελετῶν τῶν μαθητριῶν, εὐθύνονται διὰ τὴν τάξιν καὶ πειθαρχίαν τοῦ οἰκείου τμήματος, ἐπιβάλλουσαι πειθαρχιὰς ποινὰς δι' ἐπιτιμήσεως, σημειώσεως ἀποεποῦς: συμπεριφορᾶς, μέχρι ἀποβολῆς μιᾶς ὡρας ἐκ τοῦ μαθήματος, καὶ εἰς βαρυτέρας περιπτώσεις ἀναφερόμεναι εἰς τὴν διευθύντριαν.

β') Μεριμνῶσι περὶ παντὸς ἀναγομένου εἰς τὴν ἥθικὴν καὶ χρηστὴν μόρφωσιν τῶν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῶν ὑπαγομένων μαθητριῶν, τηροῦσαι εἰδικὸν ἔλεγχον, διν ὑποβάλλουσι τῇ διευθυντρίᾳ.

γ') Ἐπιβλέπουσιν ἐκ περιτροπῆς κατὰ τὰ διαλείμματα καὶ ἐπιτηροῦσιν ἑκάστη ἐπὶ τῆς τραπέζης τὴν εὐκοσμίαν καὶ τάξιν τῶν ἐνθιτωσῶν μαθητριῶν, συντρώγουσαι μετ' αὐτῶν καὶ συνεχίζουσαι τὸ ἐσπέρας τὴν ἐπιτήρησιν αὐτῶν ἐν τῷ ωρισμένῳ ἑκάστῃ κοιτῶνι, ἐγείρουσι τοῦ ὑπνου τὰς συσσίτιους μαθητρίας κατὰ τὴν ώρισμένην ὡραν.

δ') Συνοδεύουσιν ἐκ περιτροπῆς μετὰ τῆς ὑποδιευθυντρίας τὰς μαθητρίας εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ τοὺς περιπάτους.

ε') Ἐξέρχονται τῆς Σχολῆς εἰς ὡρισμένας ἡμέρας καὶ ὡρας, τῇ ἀδείᾳ τῆς διευθυντρίας, παραμένονται δὲ διαρκῶς ἐν αὐτῇ διὰ τὴν ποικίλην ὑπηρεσίαν, καὶ κατὰ τὰς διακοπὰς διανέμονται τὰ καθήκοντα οὕτως, ὥστε δύο ἢ τρεῖς αὐτῶν νὰ παραμένωσιν ἐκ περιτροπῆς ἐν τῇ Σχολῇ.

Καθήκοντα ἐξωτερικῶν διδασκαλισσῶν καὶ διδασκάλων.

“Αρθρον 8.

Αἱ ἐξωτερικαὶ διδασκαλίσσαι καὶ οἱ διδάσκαλοι δὲν δύναται νὰ ἀπονοσιάζωσιν ἐκ τοῦ μαθήματος ἀνευ δεδικαιολογημένης αἰτίας, διφεύλουσι δὲ νὰ προειδοποιῶσιν ἐγκαίρως τὴν διευθύντριαν περὶ τούτου, ὡς ἐπίσης καὶ ἐν περιπτώσει ἀσθειείας, ὅπως φροντίσῃ ἐν ἀνάγκῃ διὰ τὴν προσωρινὴν αὐτῶν ἀντικατάστασιν.

“Αρθρον 9.

Οὐδεμία διδασκαλίσσαι εἴτε διδάσκαλος δικαιοῦνται νὰ εἰσα-

γάγωσιν ἐν τῇ Σχολῇ βιβλία, ἢ νὰ ἐπιβαρύνωσι τὰς μαθητρίας διὰ δαπάνης, ἀνευ ἐγκίσεως τῆς Κοσμητείας.

Χρέη τῆς οἰκονόμου.

”Αρθρον 10.

Τῇ οἰκονόμῳ ἀνατίθεται ἡ διατήρησις καὶ διαχείρισις τοῦ ἀναγκαίου ὑλικοῦ τῆς τροφοδοσίας, θερμάνσεως, τοῦ φωτισμοῦ, τῆς καθαριότητος τῶν σκευῶν καὶ ἐπίπλων τοῦ ἐστιατορίου, τοῦ μαγειρείου, τῶν λουτρῶν καὶ τοῦ πλυντηρίου, ἅτινα ὑποχρεοῦται νὰ καταγράψῃ εἰς εἰδίκὸν βιβλίον, τηροῦσα λεπτομερῆ λογαρισμὸν εἰσαγωγῆς καὶ ἔξαγωγῆς ἕκαστου ὑλικοῦ. Παραδίδει καθ' ἕκαστην τὰ χρειάδη ὑλικὰ τῷ ἐπιφορτισμένῳ τὰ τῆς μαγειρικῆς προσωπικῷ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μετὰ τῆς Κοσμητείας καταρτιζομένου ἐβδομαδιαίου ὁψιολογίου. Διανέμει τῷ ὑπηρετικῷ τῆς Σχολῆς τὰ τῆς θερμάνσεως, φωτισμοῦ, πλύνσεως καὶ λοιπῆς ὑπηρεσίας χρεώδη, ἐπιβλέποντα τὴν σκόπιμον καὶ μετὰ φειδοῦς αὐτῶν χρῆσιν. Προσκαλεῖ τὸν ταμίαν διὰ τὴν ἔγκαιρον προμήθειαν τῶν διαφόρων ὑλικῶν, ἐκδίδουσα σχετικὴν ἀπόδεξιν, ἀποκοπομένην ἐκ διπλοτύπου βιβλίου δι' ἕκαστην παραλαβήν. ”Εχει πάντοτε ἑτοίμους πρὸς ὑποβολὴν τῷ ταμίᾳ τοὺς λογαριασμοὺς αὐτῆς, καὶ εἰς τὸ τέλος ἕκαστου ἔτους κλείει τὸ βιβλίον διαχειρίσεως καὶ ἐνεργεῖ ἀκριβῆ ἀπογραφὴν τῶν ἐν τῇ ἀποθήκῃ ὑπολειπομένων ὑλικῶν μετὰ τῶν σκευῶν καὶ ἐπίπλων τοῦ ἐστιατορίου, μαγειρείου λουτρῶν καὶ πλυντηρίων, ὑποβάλλουσα ἀντίγραφον τῇ; δῆλης αὐτῆς καταστάσεως διὰ τῆς ὑποδιευθυντρίας τῷ Διοικητικῷ Συμβουλίῳ.

Χρέη ἴματοφύλακος.

”Αρθρον 11.

”Η ἴματοφύλακς διατωμένη ἐν τῇ Σχολῇ, καὶ διατελοῦσα ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῆς ὑποδιευθυντρίας κρατεῖ βιβλίον, ἐν ᾧ καταγράφει ἡριθμολογημένα τὰ ὑφ' ἕκαστης μαθητρίας παραδιδόμενα αὐτῇ ἐνδύματα, ἀσπρόρρουχα, καὶ λοιπὴν σκευὴν, ἐπιβλέποντα καὶ βοηθοῦσα εἰς τὴν διόρθωσιν αὐτῶν, καὶ εὐθυνομένη διὰ πᾶσαν ἀπώλειαν, ἐπιμελεῖται ἐν κοιρῷ τῆς ἀντικαταστάσεως τῶν ἐκ τῆς χορήσεως ἐφθαρμένων διὰ νέων τοιούτων, κατόπιν συνεννοήσεως μετά τῆς ὑποδιευθυντρίας, ἀναφερομένη δι' αὐτῆς πρὸς τὸ Δ. Συμβούλιον, καὶ ὑποβάλλει αὐτῇ κατὰ μῆνα κατάστασιν τοῦ ἐμπεπιστευμένου αὐτῇ ὑλικοῦ τηρεῖ ἐπίσης βιβλίον ἐπίπλων καὶ σκευῶν τῶν κοιτώνων τῶν μαθητρίων διὰ τῆς ὑποδιευθυντρίας τῇ οἰκονόμῳ.

Β'

Περὶ μαθητριῶν

”Αρθρον 12.

Αἱ μαθήτριαι τῆς Χαροκοπείου Σχολῆς διαιροῦνται εἰς τρεῖς κατηγορίας, ἡτοι συσίτους, ἡμισυσπίτους καὶ ἔξωτερικάς.

”Αρθρον 13.

Οὐδεμία μαθήτρια γίνεται δεκτὴ ἀν μὴ προσαγάγῃ ἐνδεικτικὸν προσφάτου ἐμβολιασμοῦ ἢ ἀναδαμαλισμοῦ.

”Αρθρον 14.

Διὰ πᾶσαν φθορὰν τῶν σκευῶν καὶ ἐπίπλων τῆς Σχολῆς, ἐξ ἀμελείας ἢ ἐκ κακῆς χρήσεως τῶν μαθητριῶν προερχομένην, ὑποχρεοῦνται αὗται εἰς ἀποζημίωσιν.

”Αρθρον 15.

Αἱ σύσσιτοι διαιτῶνται καὶ διδάσκονται ἐν τῇ Σχολῇ, νοσηλευόμεναι ἐν περιπτώσει ἀσθενείας δαπάνῃ τοῦ ἰδρύματος ἐντὸς τοῦ ἐν τῇ Σχολῇ ὑπάρχοντος Νοσοκομείου. ”Ἐκ νόσου μεταδοτοι κῆς προσβαλλόμεναι, ἀπομαρτύνονται τῆς Σχολῆς παραδιδόμεναι εἰς τοὺς γονεῖς εἴτε τὸν κηδεμόνα.

”Αρθρον 16.

Αἱ σύσσιτοι δέον γὰ διστίσιας ἀρτίως ὑγιεῖς, πιστοποιουμένου, τούτου ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ τῆς Σχολῆς ὑποχρεοῦνται δὲ ἀπαξ τούλαχιστον τῆς ἐβδομάδος νὰ λαμβάνωσι θερμὸν λουτρὸν.

”Αρθρον 17.

Τῆς Σουηδικῆς γυμναστικῆς οὕσης ὑποχρεωτικῆς διὰ πάσας ἐν γένει τὰς μαθητρίας, ἔξαιροῦνται μόνον αἱ παρὰ τοῦ ἱατροῦ τῆς Σχολῆς θεωρηθησόμεναι ἔξαιρεται, αὔτινες, κατὰ τὴν συμβουλὴν αὐτοῦ, ὑποβάλλονται εἰς ἀναλόγους πρὸς τὴν σωματικὴν αὐτῶν διάπλασιν εἰδūκας ἀσκήσεις.

”Αρθρον 18.

Αἱ τε ἡμισύσιτοι καὶ ἔξωτερικαὶ μαθήτριαι ὁφείλουσι νὰ παρενδίσκωνται εἰς τὰς παραδόσεις δέκι λεπτὰ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν μαθημάτων. ”Ἐν περιπτώσει ἀπουσίας αὐτῶν ὁφείλουσιν ἐπανερχόμεναι, νὰ φέρωσιν ἔγγραφον πιστοποιητικὸν τοῦ πατρὸς εἴτε τοῦ κηδεμόνος.

Αρθρον 19

Η εισαγομένη ἐν τῇ Σχολῇ σύσσιτος δφείλι νὰ φέρῃ μεθ' ἔαυτῆς τὰ ἐπόμενα, ὡν. ἡ φρονις τῆς τηγήσεως ἀνατίθεται εἰς τὴν ἴματο ρύλακα τοῦ Καταστήματος.

Στρῶμα, ἐφάπλωμα, ἐν κλινοσκέπποσμα ἐκ βάμβακος, ἐν προσκεφάλαιον μὲ τέσσορα καλύμματα, ἐξ ὑποκάμισσα τῆς ἡμέρας, ἐξ τῆς νυκτός. ἐξ περισκελίδος, δώδεκα φινόμακτρα, δύο ἐμπροσθέλας, ἐξ ζεύγη περικνημίδων, δύο ζεύγη ὑποδημάτων, ἐν ζεῦγος ἐμβάδων, δύο κτένια, δύο ψήκρας τῶν ὅδόντων, μίαν ψήκτραν φορεμάτων, τρίμια ἐσωφόρια θερινὰ καὶ δύο χειμερινά, ἐξ προσόψιμα.

Πρὸς τοῖς ἀιωτέρω δέον νὰ φέρῃ μίαν ἐνδυμασίαν χειμερινὴν καὶ μίαν θερινὴν μεθ' ἐνὸς ἐπενδύτου χειμερινοῦ δμοιομόρφου τύπου, κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τῆς σχολῆς. Εἰς τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην ὑπαγονται καὶ αἱ ὑπότιθοφοι τῆς Σχολῆς.

Αρθρον 20.

Τὸ δριον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μαθητριῶν ἐκάστου τμῆμαος δρίζεται ἐπὶ τοῦ πορόντος ὡς ἔτης

α') Εἰς τὴν οἰκοκυρικὴν σχολήν.

20-25 σύσσιτοι. Αἱ ἔξωτερικαὶ δύνανται νὰ εἰνε πλείονες. Εὰν αἱ αἰτήσεις ἐγγραφῶν ἀνέλθωσι μέχρι τῶν 40, διαιροῦνται εἰς δύο πορσλλήλους τάξεις.

β') Εἰς τὴν ἐπαγγελματικὴν σχολήν.

20-25 ἔξωτερικαὶ εἰς ἔκαστον τῶν τμημάτων. Διδασκαλία δωρεάν.

γ') Εἰς τὴν σχολὴν τῶν ὑπηρετοῦ.

30-40 ἔξωτερικαὶ. Διδασκαλία δωρεάν. Εἰς αὐτῶν 20, ὑποχρεούμεναι νὰ προσφέρωσι τὰς ὑπηρεσίας των εἰς τὴν Σχολήν γίνανται δεκταὶ ὡς ὑπότιθοφοι, παρεχομένης αὐταῖς τῆς σχετικῆς ἐνδυμασίας.

Εἰς τὰ ἐσπερινὰ μαθήματα δ ἀριθμός τῶν μαθητριῶν ἐκάστης σειρᾶς δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς 15, τῆς διδασκαλίας παρεχομένης δρωρεάν.

Γ'

Περὶ διδάκτρων

Αρθρον 21.

Τὰ διδακτρά μετὰ τῶν τροφείων διὰ τὰς συσσίτους μαθητρίας

τοῦ οἰκοκυρικοῦ τμήματος, δρίζονται εἰς δραχ. 70 κατὰ μῆνα, διὰ δὲ τὰς ἔξωτερικὰς τὰ δίδακτρα μόνον εἰς δραχ. 20.

Αρθρον 22.

Αἱ ἔξωτερικαὶ, ὅσαι θέλουσι νὰ μετέχωσι τοῦ μεσημβρινοῦ γεύματος, πληρώνονται ἐπὶ πλέον δραχ 12 κατὰ μῆνα προκαταβαλλομένας.

Αρθρον 23.

Εισαγομένων συγχρόνως δύο ἀδελφῶν, γίνεται ἐκπτωσις 10 ο)ο ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω τιμῶν, καὶ ἐπὶ πλειόνων τῶν δύο 15 ο)ο.

Αρθρον 24.

Αἱ σύσσιτοι ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν ἀπότισιν τῶν τροφείων καὶ διδάκτρων ἐπὶ διόλκησον δωδεκάμηνον χρονικὸν διάστημα, ἐάν παραμείνωσιν ἐν τῇ Σχολῇ κατὰ τὸ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 15 Ιουνίου-15 Σεπτεμβρίου, ἢ μῆ. Ἐξαιροῦνται μόνον αἱ δριστικῶς ἔνεκεν ἀσθενείας βεβαιουμένης ὑπὸ τοῦ λατροῦ τῆς Σχολῆς, ἀναχωροῦσαι, αἵτινες ἀπαλλάσσονται τῆς πληρωμῆς τροφείων καὶ διδάκτρων μετὰ τὴν λῆξιν τῆς τριμηνίας ἀπὸ τῆς ἔξόδου αὐτῶν.

Αρθρον 25.

Η πληρωμὴ τῶν τε διδάκτρων καὶ τροφείων τῶν συσσίτων γίνεται προκαταβολικῶς εἰς δύο ἵσας δόσεις, τὴν 1 Σεπτεμβρίου καὶ τὴν 1 Ιανουαρίου.

Δ

Γενικαὶ διατάξεις

Αρθρον 26.

Η Σχολὴ δύναται, χάριν τῆς καλυτέρας ἀσκήσεως τῶν μαθητριῶν, νὰ δεχθῇ τὴν ἐπὶ παραγγελίᾳ ἐκτέλεσιν γευμάτων, γλυκισμάτων, διατηρουμένων φαγητῶν (Κονσερβῶν) κτλ. Εἰς οὓς δύναται νὰ δεχθῇ παραγγελίας πρὸς κατασκευὴν φορεμάτων, ἀσπρορρούχων, προικοσκευῶν, ὡς καὶ νὰ ἀναλάβῃ ἐπὶ παραγγελίᾳ τὸ σιδέρωμα θούχων ἀκολλαρίστων καὶ τῆς κόλλας. Τὸ ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐργα τῶν προσπομπούμενον κέρδος, καθαρὸν παντὸς ἔξοδου, διατίθεται εἰς ὄφελος τῆς Σχολῆς πρόστιμέμενον εἰς τοὺς ἄλλους αὐτῆς πόρους.

A'

ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΚΥΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Σκοπός αυτῆς ἐν γένει είναι ἡ μόρφωσις τῆς Ἑλληνίδος ώς καλῆς καὶ μεθοδικῆς οἰκοκυρᾶς.

“Οροι ἐγγραφῆς.—α') ἀποφοιτήριον τούλαχιστον δημοτικοῦ σχολείου.

β') πιστοποιητικὸν καλῆς ὑγείας·

γ') συμπεπληρωμένον ιοնλάχιστον τὸν 15ον ἔτος τῆς ηλικίας.

δ') ἔγγραφος συγκατάθεσις τῶν γονέων ἢ κηδεμόνων·

ε') ἥθικὴ ἀμεττος.

Σχολικὸν ἔτος ἀπὸ 15 Σεπτεμβρίου—Ιουνίου.

Ἐργάσιμοι ὥραι 8-12 π. μ. 2-6 μ. μ.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς Πέμπτης θὰ είναι ἐλεύθερον, χρησιμοποιούμενον ὑπὸ τῶν μαθητριῶν εἰς τὴν ἐπισκευὴν τοῦ ἱματισμοῦ καὶ τὴν ἕστων καθαριότητα.

Φοίτησις διετῆς. Τὰ διδακτρὰ δοξίζονται διὰ μὲν τὰς ἔξωτερικὰς μαθητρίας εἰς δραχ. 20 κατὰ μῆνα, καὶ διὰ τὰς συσσίτους εἰς δραχ. 70 κατὰ μῆνας λογιζομένους ὀλοκλήρου τοῦ ἔτους ἐκ 12 μηνῶν ἐάν τε μείνωσιν ἐν τῇ Σχολῇ αἱ μαθήτριαι κατὰ τὸν τρεῖς μῆνας τῶν διακοπῶν, ἀπὸ 15 Ιουνίου—15 Σεπτεμβρίου, ἐάν τε μῆ.

Αἱ ἔξωτερικαὶ μαθήτριαι πληρώνουσιν ἰδιαιτέρως τὸ γεῦμα καὶ τὸ πρόδειπνον, ὅπερ ὅτα λαμβάνωσιν εἰς τὴν Σχολήν, δοιζόμενον εἰς δραχ. 18 κατὰ μῆνα.

Ἡ ἀξία τῶν καταναλισκομένων ὑλῶν διὰ τὰ χειροτεχνήματα καὶ διὰ τὸ μάθημα τῆς φαττικῆς, πληρώνεται παρ' ἑκάστης ἔσωτερικῆς μαθητρίας ἰδιαιτέρως. Τὰ παρ' ἑκάστης μαθητρίας παρασκευασθέντα ἐργάζειρα καὶ ἐνδύματα, τῶν διοίων ἢ ἀρχικὴ ἀξία κατεβλήθη εἰς τὸ ταμεῖον τῆς Σχολῆς, ἀνήκουσιν εἰς τὴν μαθήτριαν, ἡτις ἐπεξειργάσθη αὐτά. Μὴ κατεβληθείσης τῆς ἀξίας τῆς ἀρχικῆς ὕλης, ἡ Σχολὴ διαθέτει τὸ ἀντικείμενον ὅπως νομίζει καλ-λύτερον.

Τὸ Σχολικὸν ἔτος κλείει διὰ τῆς δοκιμασίας τῶν μαθητριῶν εἰς θεωρητικὰ καὶ πρακτικὰ μαθήματα.

Αἱ εὐδοκιμήσασαι μαθήτριαι λαμβάνουν πτυχίον. Αἱ μὴ ὑποβληθεῖσαι εἰς ἔξετάσεις λαμβάνουσαι πιστοποιητικὸν φοιτήσεως.

Διὰ τὰς πρακτικὰς ἐργασίας, ἐκτὸς τῶν ἐργοχείρων, αἱ μαθή-

τριαι διαιροῦνται εἰς τμήματα καὶ διδάσκονται ἐβδομαδιαίως ἐναλλάξ.

:Ἐκάστη τῶν ἔσωτερικῶν μαθητριῶν, εἰσερχομένη εἰς τὴν Σχολήν, πρέπει νὰ φέρῃ μενδ' ἑαυτῆς ἀνάλογον ἀριθμὸν ἔσωρρούχων καὶ ἐνδυμάτων, ἄτινα ὁρίζει ὁ ἔσωτερικὸς κανονισμὸς τῆς Σχολῆς.

Μαθήματα πρακτικὰ

1. Μαγειρικὴ ἀπλῆ καὶ σύνθετος. Μαγειρικὴ διὰ τὸν παῖδας καὶ ἀρρώστους. Ἀρτοποίᾳ, ζαχαροπλαστικῇ, διατηρούμενα φαγητά (κονσέρβαι). Ὑπολογισμὸς ἀπλῶν καὶ συνθέτων γευμάτων.

2) Καθαρισμὸς καὶ συγγύρισμα (ἡμερήσιος, ἐβδομαδιαῖος, ἐτήσιος) καὶ εὐτρεπισμὸς τῆς κατοικίας ἐν γένει.

“Ἄηρ, ἥλιος, φωτισμός, θέρμανσις, στίλπνωσις ἐπίπλων, καθαρισμὸς ἀργυρῶν σκευῶν κτλ. καὶ γνώσεις τῶν καταλλήλων πρὸς τοῦτο ὑλικῶν.

3. Ὑπηρεσία. Ἐντρεπετισμὸς τοῦ ἐστιατορίου καὶ τῆς τραπέζης. Τρόπος τοῦ ὑπηρετού εἰναι εἰς οἰκογενειακὸν γεῦμα, εἰς γεῦμα προσκεκλημένων εἰς ἐσπερίδας κλπ. μετὰ τῆς διατάξεως τῶν ἐπιτραπεζίων σκευῶν, τῆς παραθέσεως τῶν ἐδεσμάτων. Διαδασκαλία ἐν γένει κανόνων συμπεριφορᾶς (Savoir vivre).

4. Πλύνσις καὶ σιδέρωμα. Διάφοροι μέθοδοι καθαρισμοῦ ἐνδυμάτων ἐν βάμβακος, ἔριον, λίνου, μετάξης. Ἐξάλειψις κηλίδων, σκωρίας, μελάνης, οἴνου λίπους, ὀπωρῶν κλπ. Σιδέρωμα ἀνευ κόλλας καὶ τῆς κόλλας, διαντελῶν παραπετασμάτων κλπ.

5. Ἐργόχειρα α') ἐπιδιόρθωμα (μεντάρισμα)· δόλαι αἱ διάφοροι μέθοδοι αὐτοῦ.

β') Κοπτικὴ καὶ φαπτικὴ. Λῆψις μέτρων, σχεδίασμα ἀχναρίων, κοπτικὴ καὶ φάψιμον ἀσπρορρούχων καὶ φορεμάτων ἀνδρῶν, γυναικῶν καὶ παίδων. Ἐπιδιόρθωσις καὶ μετασκευὴ παλαιῶν ἐνδυμάτων.

γ.) Καλλιτεχνικὰ χειροτεχνήματα. Ἀσπροκέντημα μάρκες, φεστόνια, δαντέλες πλεξιμον κορσέ, κοπιαέλλια κλπ.

6. Ἀνθοκομία καὶ Κηπουρική. Περὶ τῆς φύσεως τοῦ ἐδάφους περὶ φυσικῆς καὶ χημικῆς λιπαντσεως, σπορὰ κτλ., περιποίησις καὶ πολλαπλασιασμὸς τῶν ἀνθέων ἐν τῷ κήπῳ καὶ ἐν θερμοκοπείῳ ἀνθὴ διακοσμητικὰ ἀνθοδετῶν, λαχανόκητος καὶ ὀπωροφόρα δένδρα, φύτευσις, κλάδευμα, ἐμβολιασμός, ἐπιμέλεια κλπ.

7. Σηροτροφία. Περὶ ωραίων κόμπης, περὶ χρυσαλλίδος, περὶ

ψυχῆς. Παρασκευὴ κουκουλοσπόρου, μικροσκόπησις, καλλιέργεια μορέας κλπ.

8. Ὁργιθμοτροφία καὶ περιποίησις κατοικιδίων ζώων. Σημασία αὐτῶν, ἀνατροφὴ δρνίθων, περὶ ἐπωάσεως, περὶ καθαριότητος, καὶ ἐν γένει διαιτῆς τῶν οἰκοσίτων ζώων. Διατροφὴ τῶν ὀδοτόκων δρνίθων, ἀνατροφὴ τῶν νεοσσῶν, ἀσθένεια καὶ παράσιτα.

9. Παιδαγωγική, Σουηδικὴ γυμναστική.

Θεωρητικὰ μαθήματα

1. Οἰκιακὴ οἰκονομία. Περὶ τῶν καθηκόντων τῆς οἰκονυρᾶς, περὶ τῆς λειτουργείας τοῦ οἴκου, ἀρχαὶ πρὸς διεύθυνσιν τακτικοῦ οἰκοκυρικοῦ, λογικὴ κατάνομὴ τοῦ οἰκιακοῦ προϋπολογισμοῦ, συνταγαὶ ἡμηρεσίας διατροφῆς, διάφοροι τρίποι οἰκονομιῶν, πῶς διατρέφεται μία οἰκογενεία καλῶς καὶ οἰκονομικῶς κλπ. κλπ, καθαρισμὸς τοῦ χρόνου καὶ χρήματος.

2') Θεωρεία τῶν τροφῶν καὶ στοιχειώδεις; γνώσεις χημείας. Περὶ τροφῶν, τῆς προέλεύσεως, συνθέσεως καὶ χρησιμοποιήσεως αὐτῶν· ἡ θρεπτικὴ των ἀξία ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐμπορικήν των τιμήν, νοθεύσεις, προφύλαξις κατ' αὐτῶν, περὶ μαγειρείου, φωτισμὸς καὶ ἀερισμὸς αὐτοῦ, συντήρησις καὶ καθαρισμὸς αὐτοῦ. Περὶ καυσίμου ὕλης ἐν σχέσει πρὸς τὴν οἰκονομίαν χρόνου καὶ χρήματος. Συντήρησις καὶ καθαρισμὸς τῶν χυτῶν ἐν γένει. Περὶ τῆς θρεπτικῆς οξείας τῶν τροφῶν, καὶ περὶ τοῦ τρόπου τῆς κατασκευῆς αὐτῶν.

α') κρέατα, βόειον, μόσχου, ἀρνίου χοίρου. Περὶ τῆς ἀξίας τῶν διαφόρων τμημάτων τοῦ ὅλου ζώου, περὶ τῆς χρησιμοποιήσεως ὀρισμένων τμημάτων δι' ὀρισμένους σκοπούς·

β') πτηνὰ οἰκιακὰ καὶ μῆ, τὰ συνήθη ἐν Ἑλλάδι.

γ') ἵχθυς διάφορα εἶδη.

δ') λαχανικὰ καὶ διώραι διμοίως.

ε') δημητριακοὶ καρποὶ καὶ παρασκευὴ ἄρτου.

ζ') αὐγά, γάλα, βούτυρον, ἔλαιον, τυρός, μακαρόνια, καὶ πάσται, γιαούρτι κλπ.

η') καρυκεύματα, ἄλας, δέξιος, πέπερι, κανέλλα κλπ.

η') ποτά, ὕδωρ, οἶνος, ζῦθος, σιρόπια, οἶνοπνευματώδη πότα, καφές, τέϊον, κακάο, σοκολάτα κλπ.

Ποία πρέπει νὰ είνε ἡ ἑκάστοτε δίαιτα μετὰ κρέατος ἢ ἄνευ

αὐτοῦ. Δίαιτα νηστειῶν, δίαιτα ἀρρώστων, δίαιτα εἰδικὴ ἀναλόγως τῶν περιστάσεων (ψῦχος, ζέστη, ὑπεροχόπωσις, ἀνάπαυσις)

3. Ὅγιεινὴ καὶ στοιχειώδεις γνώσεις νοσηλείας. Περιγραφὴ τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος, λειτουργία καὶ ἀνάγκαι αὐτοῦ, ἐνδύματα, ἀήρ, κατοικία, ὕδωρ, καθαριότης, κίνησις, θερμότης, ἀνάπαυσις, ὑπνος. Ὅγιεινὴ τῶν διαφόρων ἐπαγγελμάτων. Περιποίησις τῶν βρεφῶν· φυσικὴ καὶ τεχνικὴ διατροφὴ, ποῖαι αἱ λαμβανόμεναι προφυλάξεις διὰ τὴν τεχνικὴν γαλούχισιν τῶν νηπίων. Τὰ διάφορα ὅργανα τοῦ παιδικοῦ σώματος, πόδες, μῆς, ἀναπνοή, κυκλοφορία τοῦ αἷματος, περιποίησις τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ὄτων, καθημερινὴ δίαιτα, λουτρόν, πλύσιμον, ἐνδυμασία, κλίνη, καθαρὸς ἀήρ, δωμάτιον. Τὰ συνηθέστατα νοσήματα τῶν παίδων.

Νοσηλεία. Τὸ δωμάτιον τοῦ ἀσθενοῦς, ἡ κλίνη του, περιποίησις καὶ δίαιτα, ἀπολύμανσις, πρῶται βοήθειαι εἰς δυστυχήματα, λιποθυμίας, κατάγματα, ἔξαρθρωσίες, πληγάς, ἐγκαίματα, αἵμορραγίας κλπ. Ἀσκήσεις εἰς τοποθέτησιν ἐπιδέσμων.

4) Μαθηματικὰ καὶ οἰκιακὴ καταστιχογραφία. Ἀπλῆ λογιστικὴ καὶ καταστιχογραφία.

5) Πολιτικὴ οἰκονομία. Περὶ ἀξίας τῶν εἰδῶν.. Τρόπος συναλλαγῶν. Περὶ ἀσφαλειῶν καὶ ταμευτηρίων. Περὶ πολιτεύματος, περὶ τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν καθηκόντων τοῦ ἀτόμου, περὶ τῶν συνεπειῶν τῆς παραβίσεως τοῦ νόμου. Στοιχειώδεις γνώσεις τῆς Ἑλληνικῆς νομοθεσίας ὡς πρὸς τὴν θέσιν τῆς γυναικὸς ἀπέναντι τοῦ νόμου, περὶ προικός, γάμου, ἀληφονομίας κλπ.

Ημερήσιος δργανισμὸς

6 π. μ. Ἔγερσις καὶ ἀτομικὸς εὐτρεπισμός.

6 1)2 - 6 3)4 Προσευχὴ.

6 3)4 - 7 1)2 Καθαρισμὸς τῶν δωματίων καὶ οιγύρισμα τῶν κλινῶν.

7 1)2 - 8 Πρόγευμα.

8 - 12 Πρακτικαὶ ἐργασίαι, μαγειρική, ἀρτοποιία, πλύσιμον, σιδέρωμα, καθαρισμὸς καὶ οιγύρισμα τοῦ οἰκήματος, ἐργασία εἰς τὸν κῆπον, καὶ περιποίησις τῶν οἰκοσίτων ζώων.

12 - 12 3)4 Γεύμα.

12 3)4 - 2 Ἀνάπαυσις.

2 - 3 3)4 Ἐργόχειρα.

3 3)4 - 4 Πρόδειπνον (δειλινό).

- 4 - 5 δις τῆς ἑβδομάδος, ὑγιεινὴ καὶ νοσηλεία.
4 - 5 δις τῆς ἑβδομάδος ἐπιθεώρησις τῶν τροφῶν.
4 - 5 ἀπαξ τῆς ἑβδομάδος, μαθηματικὰ καὶ καταστιχογραφία τὸ πρῶτον ἔτης καὶ πολὺ οἰκονομία τὸ δεύτερον ἔτος.
5 - 6 ἀπαξ τῆς ἑβδομάδος οἰκιακὴ οἰκονομία.
5 - 6 τρὶς τῆς ἑβδομάδος γυμναστική.
6 - 7 1)2 Ἀνάπαυσις.
7 1]2 - 8 3)4 Δεῖπνον.
8 1)4 - 9 1)4 Ἀνάπαυσις.
9 1]4 - 9 1)2 Προσευχὴ
9 1)2 Κατάκλισις.

B'

ΤΜΗΜΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Ἡ Σχολὴ αὕτη προτίθεται τὴν μόρφωσιν καὶ τελειοποίησιν τῶν νεανίδων εἰς ὁρισμένον βιοποριστικὸν ἐπάγγελμα, εἰς δὲ ἐπιθυμοῦσι νὰ ἐπιδοθῶσι. Διαιρεῖται δὲ ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς τὰ ἔξης τμῆματα.

- α') Τμῆμα κοπτικῆς καὶ ραπτικῆς ἀσπρορρούχων.
β') Τμῆμα κοπτικῆς καὶ ραπτικῆς φορεμάτων.
γ') Τμῆμα καλλιτεχνικῶν ἐργοχείρων.
δ') Τμῆμα σιδερώματος.
ε') Τμῆμα μαγειρικῆς.

Προϊόντος τοῦ χρόνου καὶ δημιουργῶν τῶν πόρων τῆς Σχολῆς δύναται ἡ Κοσμητεία, ἐν συνεννοήσει μετὰ τῆς Διευθύνσεως, νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν διδασκαλίαν τῶν ἐν τοῖς κιτωτέρω προγράμμασι ἀναγραφομένων μαθημάτων καὶ εἰς εὐρύτερον κύκλον κλασικωτέρας ἐκπαίδευσεως.

Εἰς τὰ τρία πρῶτα τῶν ἀνωτέρω τμημάτων γίνωνται δεκταὶ μαθήτριαι ἔχουσαι ἡλικίαν τοῦλάχιστον 16 ἐτῶν συμπεπληρωμένων, καλῆς ὑγείας; καὶ ἡθικῆς ἀμέμπτου, κεκτημέναι πιστωποιητικὸν ἀποφοιτήσεως τοῦλάχιστον τῆς 4ης τάξεως τοῦ δημοτικοῦ σχολείου τῶν θηλέων.

Δίδακτρα. Ἡ διδασκαλία παρέχεται δωρεάν. Πᾶσα ὅμως μαθήτρια, ἄμα τῇ ἐγγραφῇ της, καταβάλλει δραχ. 25.

Αἱ μαθήτριαι τῆς Ἐπαγγελματικῆς Σχολῆς δύνανται, ἐὰν θέ-

λωσι, νὰ γευματίζωσιν ἐν τῇ Σχολῇ, λαμβάνουσαι μέρος εἰς τὸ ὑπὸ τῶν μαθητριῶν τῆς μαγειρικῆς παρασκευαζόμενον συσσίτιον, ἀντὶ ἐλαχίστου τιμήματος, δριζομένου ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Σχολῆς.

Τὰ ὑπὸ τῶν μαθητριῶν κατασκευαζόμενα ἔργα δι’ ὑλικῶν τῆς Σχολῆς διατίθενται εἰς ὄφελος ταύτης.

Τὰ μαθήματα ἀρχονται τὴν 1 Ὁκτωβρίου καὶ λήγουν τὴν 1 Ἰουνίου. Μετὰ τὸ πέρσι τῆς φοιτήσεως ἡ Σχολὴ παρέχει εἰς ἑκάστην μαθήτριαν εἰδικὸν πτυχίον.

Τμῆμα A' κοπτικῆς καὶ ραπτικῆς ἀσπρορρούχων

Φοίτησις διετής. 34 ὥραι τὴν ἑβδομάδα.

Ἴχνογραφία. 4 ὥραι τὴν ἑβδομάδα.

Σχεδίασμα καὶ κατασκευὴ ἀχναρίων. 4 ὥραι τὴν ἑβδομάδα.

Πρακτικὴ ἐργασία. Κοπτική, λῆψις μέτρων, ραπτική, διὰ τῆς χειρὸς καὶ τῆς μηχινῆς, ἀπιπούρροούχων ἀνδρῶν, γυναικῶν καὶ παίδων, σινδόναι, προσκεφάλαι τ. κλπ. 25 ὥραι τὴν ἑβδομάδα.

Ἀπλογραφία καὶ ἀριθμητική. 1 ὥρα τὴν ἑβδομάδα.

Τμῆμα B' κοπτικῆς καὶ ραπτικῆς φορεμάτων.

Φοίτησις διετής. 36 ὥραι τὴν ἑβδομάδα.

Ἴχνογραφία. 4 ὥραι τὴν ἑβδομάδα.

Σχεδίασμα καὶ κατασκευὴ ἀχναρίων. 4 ὥραι τὴν ἑβδομάδα.

Πρακτικὴ ἐργασία. Κοπτική, λῆψις μέτρων, ραπτική, δοκιμή, κατασκευὴ φορεμάτων γυναικῶν καὶ παίδων, ἐπιδιόρθωσις παλαιῶν ἐνδυμάτων, χειρισμὸς ραπτικηγανῆς, κοπτικὴ καὶ ραπτικὴ ἐπανωφορίων, ματινέδων, βλουζῶν, κλπ. Διορθώσεις καὶ μετασκευαί. 25 ὥραι τὴν ἑβδομάδα.

Ἀπλογραφία καὶ ἀριθμητική. 1 ὥρα τὴν ἑβδομάδα.

Γαλλικὴ ἐκμάθησις ἐπὶ τὸ πρωτεικόν. 2 ὥραι τὴν ἑβδομάδα.

Προϊόντος τοῦ χρόνου δύναται νὰ προστεθῇ ἀνώτερος κλάδος τοῦ ιμήματος τούτου ἐν ᾧ νὰ διδάσκηται ἐπὶ ἐν ἔτος ἡ θεωρητικὴ καὶ πρακτικὴ ἐκμάθησις εἰς εὐρυτέραν κλίμακα τῶν ἀκολούθων μαθημάτων, προσκαλούμενης εἰδικῆς ἐπιστήμωνος ἐκ Παρισίων.

Ἴχνογραφία. 4 ὥραι τὴν ἑβδομάδα

Σχεδίασμα ἀχναρίων καὶ κατασκευὴ. 4 ὥραι τὴν ἑβδομάδα.

Πρακτικὴ ἐργασία. Κόψιμον καὶ κατασκευὴ ἐσθήτων μετ' ἐπιθωράκων γυμνῶν περὶ τὸν τυάχηλον, στρογγύλων, εἴτε τετραγώ-

νικῶν, αἰσθητῶν μὲ οὐράν, ζακετῶν κλειστῶν καὶ ἀνοικτῶν, περιλαιμίων διαφόρων, ἐπανωφορίων, ἀμαζονῶν. Διορθώσεις καὶ μετασκευαί, στολισμοὶ φορεμάτων διάφοροι κλπ. 24 ὁραι τὴν ἔβδομάδα.

Αριθμητικὴ καὶ λογιστική· 1 ὥρα τὴν ἔβδομάδα.

Τμῆμα Γ' καλλιτεχνικῶν ἔργοχείρων.

Φοίτησις μονοετής: 32 ὁραι τὴν ἔβδομάδα.

Πρακτικὴ ἐργασία. Κέντημα ἀσπρὸν καὶ χρωματιστόν, φιλέ, κροσέ, πλεξίμον, κοπανέλια κλπ., κατάσκευὴ τεχνικῶν ἀνθέων, σκελετὰ γυναικείων πτύλων, μὲ ἀπλοῦν σιόλισμα (γαρνίρισμα) κλπ. 24 ὁραι τὴν ἔβδομάδα.

Υφαντουργία· 1 ὥρα τὴν ἔβδομάδα.

Ἀπλογραφία καὶ ἀριθμητική· 1 ὥρα τὴν ἔβδομάδα.

Προϊόντος τοῦ χρόνου δύναται νὰ προστεθῇ εἰς τὸ τμῆμα τοῦτο καὶ ἀνώτερος κλάδος, ἐν φθὰ διδάσκηται ἐπὶ ἐν ἀκόμῃ ἔτος ἡ πρακτικὴ ἐκπαίδευσις, ὑπὸ τὴν διδασκαλίαν εἰδικῆς διδασκαλίσσης προσκαλούμενης ἐκ Παρισίων, τῶν ἀκολούθων μαθημάτων.

Κατασκευὴ τελγήτων ἀνθέων, πτύλων γυναικείων ἐξ ἀνθέων καὶ πτερῶν, καλυτρῶν, δαντελῶν κλπ., 24 ὁραι τὴν ἔβδομάδα.

Αριθμητικὴ καὶ λογιστική· 1 ὥρα τὴν ἔβδομάδα.

Πρακτικὴ μαγειρική· 2 ὥραι τὴν ἔβδομάδα.

Τμῆμα Δ' Σιδερώματος.

Φοίτησις 3-6 μῆνας.

Προετοιμασία καὶ σιδέρωμα ἀσπρορρούχων γυναικῶν καὶ πάιδων, μανδηλίων πετσετῶν, παραπετασμάτων, ἀνδρικῶν ὑποκαμίσων τῆς νυκτὸς καὶ ἡμέρας μετὰ κολλαρίσματος, δίπλωσις καὶ διευθέτησις τῶν δούλων.

Δύναται ἐν τούτοις ἡ Διευθύντρια, ἐν συνεννοήσει μετὰ τῆς Κοσμητείας, νὰ συστήσῃ περιοδικὰ μαθήματα διαρκείας δύο μόνον μηνῶν μετὰ τεσσάρων ὡρῶν ἐργασίας τὴν ἡμέραν.

Αἱ μαθήτριαι θὰ φέρωσι μεθ' ἔαυτῶν τὰ πρὸς σιδέρωμα φοῦχα.

Τμῆμα Ε' Μαγειρικῆς.

Φοίτησις μονοετής.

Μέρος θεωρητικόν.

Φυσιολογία τῆς τροφῆς. Θρεπτικὴ ούσία τῶν τροφίμων, ὑγιεινὴ καὶ οἰκονομικὴ σύνθεσις τῶν φαγητῶν, ὑπολογισμὸς τιμῶν. Στοιχειώδεις ἀρχαὶ μαγειρικῆς, συνδυασμὸς διαφόρων γευμάτων, κυριώτεραι παραποτήσεις τῶν τροφῶν, διατήρησις τῶν φαγητῶν κλπ., ποτά, ὕδωρ, ἰδιότητες αὐτοῦ καὶ μέσα διύλισεως, ποτὰ βρασμένα καὶ διύλισμένα, κύνδυνος πνευματωδῶν ποτῶν, κυριώτεραι αὐτῶν παραποτήσεις καὶ διατήρησις, στοιχεῖα ἐν γένει θεωρητικῆς διδασκαλίας ἐν συνδυασμῷ μετὰ τῆς πρακτικῆς. Περὶ ὑπιδεξεώς τοῦ ἀσυμβιβάστου τροφῶν ἡ φυρμάκων ἡ ἀναψυκτικῶν, ἄτινα ἔνεκεν χημικῆς ἐπενεργείας καθίστανται ἐπιβλαβῆ ἡ θανατηφόρα, π. χ. ἡ ἀνάμιξις καλομελάνου καὶ λεμονάδας ἀποτελεῖ δηλητήριον κλπ.

Τὸ μαγειρεῖον. Ἐγκατάστασις αὐτοῦ καὶ σημασία τῆς καθαριότητος.

Μέρος πρακτικόν.

Μαγειρικὴ ἀπλῆ. 1ον. Διευθέτησις καὶ συντήρησις τοῦ μαγειρείου. Καθάρισμα τῆς μαγειρικῆς μηχανῆς, συντήρησις καὶ καθαριότης τῶν μαγειρικῶν καὶ τραπεζικῶν σκευῶν, διευθέτησις καὶ καθάρισμα τῶν ἐρμαρίων καὶ ὄφοφυλακείων.

2ον. Κατασκευὴ τῶν φαγητῶν. Σοῦπαι ἀπλᾶ καὶ μετὰ διαφόρων χορταριών, σοῦπαι ἀλευρώδεις, ζωμός

Κρέατα διάφυρα, ποικίλοι τρόποι κατασκευῆς, ἐντράδες, ψητὰ διάφορα τοῦ φούρνου, τῆς κατσαρόλας, σάλτσαι, τηγανητά, κρέατα κοπανιστά. Διάφοροι τρόποι χρησιμοποιήσεως τῶν ὑπόλειμμάτων, κοιτινὰ ἀλατιστά, καὶ καπνιστά, λυκάνικα.

3ον. Ιχθύες. Διάφοροι τρόποι μαγειρεύματος.

Χορταρικά. Νωπά καὶ ἔηρά χορταρικά, διάφοροι τρόποι διατηρήσεως (κονσέρβατα)

4ον. Αὐγά. Διάφοροι τρόποι παρασκευῆς πρὸς βρῶσιν.

Γαλακτερά. Παρασκευὴ αὐτῶν καὶ διάφοροι τρόποι χρήσεως.

Καρποί. Κομπόστες διάφοροι ἐκ ξηρῶν καρπῶν, διατήρησις αὐτῶν (κονσέρβαι).

Γλυκίσματα. Απλᾶ καὶ ἀλευρόπαστα.

Τρόφιμα καὶ ποτὰ δι' ἀσθενεῖς.

α') γάλα, ωά, ζωμόσουπα, ζωμὸς ἐξ ὄρνιθος, ἀρνίου μόσχου ἢ βοείου κρέατος, κυνήγιον.

β') ποτὰ δροσιστικά, ὕδωρ ἐκ πληγουρίου, ἐψημένου ἄρτου, κριθαρόνερον, λεμονάδα.

γ') ποτὰ στυπτικά, νερὸς ἐκ σπόρων, ριζόνερων.

δ') πιτσάναι, ἔγχυματα.

3ον. Ἐπεξήγησις καὶ ἐκτέλεσις ἀπλῶν γευμάτων οἰκοκυρικῆς μαγειρικῆς.

4ον. Ὑπολογισμῶν.

5ον. Ὑπηρεσία τραπέζης, διδασκαλία σχετικῶν κανόνων συμπεριφορᾶς, τοποθέτησις δαιτυμόνων, παράθεσις ἑδεσμάτων, διάταξις ἐπιτραπέζιων σκευῶν.

Εἰς τὸ τμῆμα τοῦτο γίνονται δεκταὶ δωρεὰν καὶ 12 ἐσωτερικαί, κατόπιν διαγωνισμοῦ ἐνώπιον τῆς Κοσμητείας καὶ τῆς Διευθύνσεως, προσάγουσαι πιστοποιητικὸν ἀποφοιτήσεως τούλαχιστον δευτέρας τάξεως δημοτικοῦ σχολείου μετὰ χρηστῆς διαγωγῆς καὶ καλῆς ὑγείας. Ἡ ἐνδιαίτησις αὐτῶν ἐν τῇ Σχολῇ καὶ ἐργασία κανονίζεται ὡς ἐπεται, ὑποχρεωμένων νὰ φέρωσιν δμοίμορφον ἐνδυμασίαν κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τῆς Σχολῆς.

Κανονισμὸς τῆς ἐργασίας.

6 - 7 1)2 π.μ. ἔγερσις, προσευχὴ καὶ καθαρισμός.

7 1)2 - 8 πρόγευμα.

8 - 9 ἐπεξήγησις τῶν κατασκευαστέων φαγητῶν.

9 - 12 ἐργασία μαγειρικῆς. Ἐκάστη δύμας ἐκ δύο μαθητριῶν ἐπιφορτίζεται τὴν κατασκευὴν τῶν φραγητῶν, ἀσχολούμεναι συγχρόνως εἰς τὴν περιποίησιν τοῦ μαγειρείου, τοῦ παραρτήματος, τῶν σκευῶν τῆς τραπέζης (δόφις) καὶ τοῦ ὅψιφυλακείου, ὑπηρετοῦσαι καὶ εἰς τὴν τράπεζαν κατὰ τὸ γεῦμα καὶ τὸ δεῖπνον. Εἰς τὸ τέλος ἐκάστης ἐβδομάδος αἱ μαθήτριαι, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς οἰκείας διδασκαλίσσης, ἐπιθεωροῦσι καὶ ἐξακριβώνουσι τὰ ἐν τῷ ὅψιφυλακείῳ καὶ τῷ παραρτήματι τῶν σκευῶν (δόφις ὑλικά, καταγράφουσι τὰς ἐκτελεστέας παραγγελίας, καὶ ἐπιφορτίζονται, διμοκύνσης τῆς ἐβδομάδος, τὰ τῆς ἡμερισίας διανομῆς αὐτῶν.

Ἐκαστον μάθημα μαγειρικῆς περιλαμβάνει τὴν προετοιμασίαν

δύο γευμάτων, ἐνὸς διὰ τὰς ἐσωτερικὰς μαθητρίας καὶ ἑέρου διὰ τὸ ὑπηρετικὸν τῆς Σχολῆς.

12 - 2 γεῦμα, ὑπηρεσία τῆς τραπέζης καὶ διευθέτησις τοῦ μαγειρείου.

2 - 3 ἀνάπτωσις.

3 - 4 3)4 θεωρεία μαθημάτων πλύσεως καὶ σιδερώματος.

4 - 4 3)4 πρόδειπνον.

5 - 8 προετοιμασίαι δείπνου, δεῖπνον καὶ διευθέτησις τῶν μαγειρείων.

8 - 9 ἐπιστροφὴ εἰς τὰ οἰκεῖα δωμάτια, προσευχὴ καὶ κατάκλισις.

Ἐκάστη μαθήτρια ὀφείλει νὰ φέρῃ μεθ' ἑαυτῇ; 6 ζεύγη λευκῶν χειρίδων, ύ μακρὰς ἐμπροσθέλα; καὶ 6 τοιαύτας μαγειρικῆς χρήσεως.

Μαγειρικὰ μαθήματα τρίμηνα.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω μαθημάτων ἐτησίας φριτήσεως, δύναται ἡ Σχολὴ νὰ διογγανώσῃ διὰ τὰς νεάνιδας καὶ γυναικας, δσαι ἐπιθυμοῦσι νὰ ἐπιδιοθῶσιν εἰς ὑπηρεσίαν μαγειρικήν, εἴτε νὰ διευθύνωσι ταύτην ἐντὸς καλοῦ οἰκοκυριοῦ, σειρὰν μαθημάτων διαρκείας τριῶν μηνῶν, εἰς ἐποχὰς ὅρισθησομένας ὑπὸ τῆς Κοσμητείας καὶ τῆς Διευθύνσεως.

Τμῆμα ἐκλεκτῆς μαγειρικῆς.

Προϊόντος τοῦ χρόνου δύναται νὰ ἰδρυθῇ ἐν τῇ Σχολῇ καὶ ἀνώτερον τμῆμα ἐκμαθήτεως ἐκλεκτῆς μαγειρικῆς δι' ἀνωτέρας τάξεις οἰκογενείας, ἐστιατόρια, ἐν φ' θὰ ἐκμανθάνωνται τὰ ἔξης:

α') ἐπεξήγησις καὶ ἐκτέλεσις γευμάτων ἐκλεκτῆς μαγειρικῆς.

β' πρακτικὴ μαγειρική.

Σοῦπαι διαφόρων εἰδῶν, πουρέ, γαρνιρίσματα διάφορα ζωμῶν.

Πουλερικὰ καὶ κυιήγιον, διάφοροι τρόποι παρασκευῆς των, ἐντράδες μαοινάτα, σάλτσαι, διαφορα γλυκίσματα, πουδίγκα, σάλτσαι ζαχαρωδῶν ἐπιδιορίων, κρεατόπηται, γλυκίσματα διάφορα, ἐπιδόρπια ἐκ χορταρικῶν, παγωτά, κρέμπι, μπισκότα, σιρόπια.

Μαγειρικὴ ἐν γένει διὰ παιδία καὶ ἀσθενεῖς.

Οἰκιακὴ οἰκονομία καὶ ὑγιεινὴ ὡς ἄνω εἰς εύρυτέρουν κλίμακα.

Τγγιεινὴ τῶν τροφῶν ὅμοιως ὡς ἄνω.

Λογιστικὴ τοῦ οἰκοκυριοῦ.

Αριθμητική, ύπολογισμός γευμάτων κλπ.

Ραπτική 2 ορας τὴν ἑβδομάδα, κατασκευὴ τῶν ἐν χρήσει εἰδῶν, πρακτικὴ διόρθωσις, συντήρησις τῶν ἀσπρορρούχων καὶ ἐνδυμάτων.

Πλύσιμον καὶ σιδέρωμα.

Πανικὰ μαγειρικῆς. Χειρίδες, ἐμπροσθέλαι, τραπεζομάνδηλα.

Υπηρεσία ἐν γένει τραπέζης. Ἀνωτέρα διδασκαλία σχετικῶν κανόνων συμπεριφορᾶς, διάταξις ἐπιτραπέζιων σκευῶν, διευθέτησις δαιτυμόνων, παραθέτεις ἔθεσμάτων κλπ.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρων ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν, δύνανται νὰ ἴδουνθωσι, παυιόντος τοῦ χρόνου, καὶ εἰδικὰ τμῆματα ἐπαγγελματικῆς καταρτίσεως τῶν γεανίδων εἰς τοὺς ἔξης κλάδους.

Θαλαμηπόλοι (καμαριέραι).

σ') Πρακτικὰ μαθήματα.

Κοπτικὴ καὶ ρεπτικὴ, ἐπιδιόρθωσις παλαιῶν φορεμάτων, μπάλωμα, ράφιμο μὲ τὸ χέρι καὶ τὴν μηχανήν, χειροτεχνήματα.

Πλύσις καὶ σιδέρωμα, ἀφαίρεσις κηλίδων, πλύσιμον χειροκτίων, δαντελλῶν, παραπετασμάτων, σιδέρωμα, κολλάρισμα καὶ λοιπά.

Υπηρεσία, σιγύρισμα καὶ καθάρισμα τὸν δωματίων καὶ τῆς κατοικίας ἐν γένει.

Γ'.

ΤΜΗΜΑ ΣΧΟΛΗΣ ΥΠΗΡΕΤΡΙΩΝ

Σκοπὸς τῆς Σχολῆς ταύτης εἶνε ἡ κατάρτισις καλῶν ὑπηρετῶν καὶ ἡ βελτίωσις τῆς κοινωνικῆς αὐτῶν ὑποστάσεως.

Γίνονται δεκτὰι αἱ ἔχουσαι ἡλικίαν 15—20 ἑτῶν, ἀρτίας ὑγείας, πιστοποιουμένης ὑπὸ ίατροῦ τῆς Σχολῆς, καὶ προσάγουσαι, α') πιστοποιητικὸν χρηστῆς διαγωγῆς, β') ἔγγραφον συγκατάθεσιν τοῦ πατρὸς ἢ κηδεμόνος.

Προτιμῶνται αἱ ἔγγράμματοι τῶν ἀγραμμάτων.

Διάρκεια ἐκπαίδευσεως ἐν ἑτοῖ, ἀπὸ 15 Σεπτεμβρίου μέχρι 15 Ιουνίου.

Δίδακτρα. Ἡ διδασκαλία χορηγεῖται δωρεάν. Σὺν τῇ ἔγγραφῇ ὅμως κιταβάλλονται ὑπὸ τοῦ κηδεμόνος δραχ. 20 λόγω ἀποζημιώσεως τῶν θραυσθησομένων ἀντικειμένων. Τὸ ποσὸν τοῦτο ἐπιστρέφεται ἄμα τῇ ἀποφοινήσει, ἢν ἡ μαθήτρια δὲν προσχένησε ζημίαν καθ' ὅλον τὸ σχολικὸν ἔτος.

α') Πρακτικὴ μάθησις.

1) Μαγειρική. Ψήσιμον, βράσιμον, τηγάνισμα κανονιζομένου τοῦ εἴδους τῶν κρεάτων, τῶν ἵχθυων, καρπῶν καὶ χόρτων τῶν μᾶλλον ἐν χρήσει εἰς κοινὸν οἰκοκυριόν, ζύμωμα καὶ ψήσιμον τοῦ ἄρτου οἰκιακῆς χρήσεως, στοιχειώδης ζαχαροπλαστικὴ ἐκ καρπῶν κλπ.

2. Καθαρισμός. Σάρωμα, ὑπηρεσία τῶν δωματίων, τοῦ μαγειρίου καὶ πᾶσα ἐργασία χρήσιμος εἰς τὴν καλὴν διατήρησιν συνήθους οἰκοκυριοῦ, στίλπνωσις ἐπίπλων, καθαρισμὸς διαφόρων σκευῶν κτλ.

3. Υπηρεσία, εὐπρεπισμὸς τοῦ ἑστιατορίου, τῆς τραπέζης, ταξινόμησις τῶν ἐπιτραπέζιων σκευῶν, τῆς παραθέσεως τῶν ἐδεσμάτων, τρόπος τοῦ ὑπηρετεῖν εἰς γεῦμα οἰκογενειακὸν μετά διδασκαλίας τοῦ τέρπου τοῦ συμπεριφέρεσθαι.

4. Πλύσιμον καὶ σιδέρωμα.

5. Ἐργόχειρα, μεντάρισμα ἀσπρορρούχων, καλτσῶν, στοιχειώδης κοπτικὴ καὶ φαπτικὴ γυναικείων ἀσπρορρούχων.

6. Κηπουρικά. Ορνιθοφοΐα, ἀνθοκομία καὶ περιποίησις τῶν οἰκοσίτων ζώων.

7. Γυμναστική.

β') Θεωρητικὴ μάθησις.

1. Θρησκευτικὰ καὶ ἡθική.

2. Γραφή, ἀνάγνωσις, ἀριθμητικὴ ἀπλῆ γαὶ καταστιχογραφία.

3. Στοιχεῖα οἰκιακῆς οἰκονομίας.

4. Στοιχεῖα θεωρείας τῶν τροφῶν καὶ τῆς κατασκευῆς αὐτῶν.

5. Λογιστικὴ δαπάνη.

6. Στοιχεῖα ὑγιεινῆς καὶ νοσηλίας.

7. Θεωρία περὶ τῶν καθηκόντων ἀπέναντι τῆς οἰκοδεσποίνης καὶ τῶν τρόπων ἐν γένει τοῦ συμπεριφέρεσθαι.

8. Στοιχεῖα κηπουρικῆς. Σημασία αὐτῆς, φύσις τοῦ ἐδάφους, λιπάσματα κλπ.

Ανθοκομία. Καλλιέργεια ἀνθέων ἐν τῷ κήπῳ καὶ θερμοκοητίῳ.

Δενδροκομία, φύτευσις, κλάδευμα, ἐμβολίασμα.

9. Στοιχεῖα ὁρνιθοκομίας, σημασία αὐτῆς, ὁ ὁρνιθών, ἐπώασις καὶ ἀνατροφὴ τῶν νεοσωῶν, διατροφὴ τῶν ωτόκων ὁρνιθῶν, ἀσθένεια καὶ παράσιτα.

Περατουμένου τοῦ σχολικοῦ ἔτους, γίνεται δοκιμασία τῶν μαθητοῖων εἰς τὰ πρακτικὰ καὶ θεωρητικὰ μαθήματα καὶ δίδεται εἰς

έκάστην πτυχίον, ἐν ᾧ ἔμφαίνεται ἡ ἐπιμέλεια, ἡ εὐπείθαια καὶ ἡ δεξιότης; αὐτῶν πρὸς; ὥρισμένας ἢ ἐν γένει ἐν τῷ οἴκῳ ἐργασίας.

Πλὴν τῶν ἑξωτερικῶν τοῦ τμήματος τούτου μαθητριῶν, γίνονται δεκταὶ ὡς ὑπότροφοι τῆς Σχολῆς 20 τοιαῦται φέρουσαι ἴδιαιτέραν ἔνδυμασίαν διοιδόμορφον, παρεχομένην ὑπὸ τῆς Σχολῆς, καὶ ὑποχρεούμεναί νὰ παρέχωσι τὴν ἀτομικὴν ἐργασίαν τῶν εἰς διαφόρους ὑπηρεσίας τῆς Σχολῆς, κανονιζομένας ὑπὸ τῆς ἑσωτερικῆς διευθύνσεως τοῦ ἰδρύματος. Ἡ ἐν αὐτῷ ἔνδιαιτησίς των διέπεται ὑπὸ τοῦ ἐπομένου ὁργανισμοῦ.

‘Ημερήσιος δργανισμός.

6-6 1]2 ἔγερσις καὶ ἀτομ κὸς εὐπρεπισμός.

6 1]2-6 3]4 προσευχή.

6 3]4-7 1]2 οιγύρισμα καὶ καθαρισμὸς τῶν κοιτώνων, προετοιμασία τοῦ προγεύματος καὶ τῶν ἐστιατορίων.

7 1]2-8 πρόγευμα.

9-12 πρακτικὰ ἐργασία: εἰς τὸν κῆπον, εἰς τὸ μαγειρεῖον, λουτρῶνας καὶ λοιπά, σιδέρωμα, σιγύρισμα κλπ.

12-12 3]4 γεῦμα.

12 3[4-1 1]2 καθαρισμὸς τοῦ ἐστιατορίου.

1 1]2-2 ἀνάπτωσις.

2-6 ἐργόχειρα, πρόδειπνον, θεωρητικὰ μαθήματα.

6-7 1]2 ἐτοιμασία τοῦ δείπνου.

7 1]2-8 1]4 δεῖπνον.

8 1]4-9 1]4 καταρισμὸς μαγειρίου καὶ ἐστιατορίου.

9 1]4-9 1]2 ἐσπερινὴ προσευχὴ καὶ κατάκλισις.

Δ'.

ΤΜΗΜΑ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

1 Ὁκτωβρίου-15 Μαΐου.

Σκοπὸν ἔχουσι τὴν εἰς τὰς καὶ ὅλην τὴν ἡμέραν ἀπησχολημένας γυναῖκας τοῦ λαοῦ καὶ ἐργατρίας διάδοσιν τῶν ἀπαραιτήτων γνώσεων, ὅπως ἐκπληρώσωσι συστηματικῶς καὶ εὐσυνειδήτως τὰ οἰκιακὰ των καθήκοντα, καὶ ὅπως ἐκμάθουν τὰ τῆς πρώτης ἀνάγκης ἐργόχειρα.

Τὰ μαθήματα ἐκλέγονται παρὰ τῶν μαθητριῶν ἐλευθέρως, καὶ ἡ διδασκαλία παρέχεται δωρεάν.

Μαθήματα

‘Ασπρόρουχα. Ράψιμον εἰς τὴν μηχανὴν καὶ μεντάρισμα δὶς τῆς ἑβδομάδος 2 ὥρας.

Ραπτικὴ καὶ κοπτική. Τρὶς τῆς ἑβδομάδος 2 ὥρας.

Σιδέρωμα. Δὶς τῆς ἑβδομάδος 2 ὥρας. Τὰ ὑλικὰ θὰ φέρωνται ὑπὸ τῶν μαθητριῶν.

Μαγειρικὴ μετὰ στοιχείων διδασκαλίας, οἰκιακῆς οἰκονομίας καὶ θεωρίας τῶν τροφῶν, δὶς τῆς ἑβδομάδος 4 ὥρας.

Πιστὸν ἀντίγραφον τοῦ παρὰ τῷ ‘Υπουργείῳ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. κατατεθειμένου πρωτοτύπου.

‘Εθεωρήθη

‘Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Ιουλίου 1914.

‘Ο ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κλπ. ‘Υπουργὸς

I. Δ. ΤΣΙΡΙΜΩΚΟΣ